

Forslag

til

Lov om ændring af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, selskabsskatteloven, lov om elforsyning og lov om varmeforsyning

(Hjemmel til forberedelse og implementering af justeret økonomisk regulering af vandsektoren og mindre, forbrugerejede vandselskabers mulighed for at udtræde af den økonomiske regulering og skattepligt)

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

§ 1

I lov nr. 469 af 12. juni 2009 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, som ændret ved lov nr. 132 af 16. februar 2016, foretages følgende ændringer:

1. I lovens *titel* indsættes efter »forhold«: »(vandsektorloven)«.

2. § 2, stk. 1, ophæves, og i stedet indsættes:

»Loven omfatter vandselskaber, der forsyner eller har til formål at forsyne mindst ti ejendomme, og som falder ind under en af følgende kategorier:

1) Vandselskaber, som helt eller delvis, direkte eller indirekte er eller efter 1. januar 2010 har været ejet af en kommune.

2) Vandselskaber, som ikke er omfattet af nr. 1 og i to på hinanden følgende år har haft en debiteret vandmængde på mindst 800.000 m³ årligt.

3) Vandselskaber, som ikke er omfattet af nr. 1 eller 2 og i to på hinanden følgende år har haft en debiteret vandmængde på mindst 200.000 m³ årligt.

Stk. 2. Et vandselskab er omfattet af stk. 1, hvis det enkeltvis eller sammen andre vandselskaber af samme forsyningsart, som helt eller delvis, direkte eller indirekte har samme ejerkreds, overskrider de i stk. 1 angivne grænser.

Stk. 3. Et vandselskab er omfattet af stk. 1, nr. 2 eller 3, fra tidspunktet for fusionen, hvis et eller flere af de fusionerende selskaber var omfattet af loven før fusionen.«

Stk. 2-6 bliver herefter til stk. 4-8.

3. I § 2, *stk. 3*, der bliver *stk. 5*, indsættes før »§ 4, *stk. 4*,«: »§ 2, *stk. 6*, § 3 a, *stk. 2*,«.

4. I § 2, *stk. 4*, der bliver *stk. 6*, indsættes som *2. pkt.*:

»Det samme gælder vandselskaber, der i et kalenderår overskrider grænsen i § 2, *stk. 1*, nr. 2 eller 3.«

5. I § 2, *stk. 6*, der bliver *stk. 8*, indsættes som *nr. 5*:

»5) *Forbrugerejet vandselskab*: et vandselskab, der udelukkende er direkte eller indirekte ejet af de tilknyttede forbrugere med tinglyst adkomst til fast ejendom i vandselskabets forsyningsområde.«

6. § 3, *stk. 1*, affattes således:

»Forsyningssekretariatet undtager efter ansøgning et vandselskab fra bestemmelserne i kapitel 2 om benchmarking, kapitel 3 om indtægtsrammer m.v. og § 10 om betaling til Forsyningssekretariatet, såfremt ansøgeren er omfattet af § 2, *stk. 1*, nr. 2 eller 3, og dokumenterer, at de af ansøgeren helt eller delvis, direkte eller indirekte ejede vandselskaber i de seneste tre på hinanden følgende år har haft en debiteret vandmængde på mindre end 200.000 m³ årligt.«

7. § 3, *stk. 3*, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

8. Efter § 3 indsættes i *kapitel 1*:

»§ 3 a. Forsyningssekretariatet undtager efter ansøgning et forbrugerejet vandselskab omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, fra bestemmelserne i § 4 om benchmarking, § 6 a om regnskabsmæssige kontrolrammer og § 10 om betaling til Forsyningssekretariatet, hvis vandselskabets forbrugere har besluttet at anmode om udtræden af den økonomiske regulering og dokumenterer, at betingelserne herfor er opfyldt, jf. stk. 3. Beslutning træffes efter de regler, som gælder for ændring af vandselskabets vedtægter.

Stk. 2. Et vandselskab, som udelukkende er ejet af flere forbrugerejede vandselskaber i fællesskab, kan anmode om udtræden af den økonomiske regulering, jf. stk. 1, hvis de forbrugerejede vandselskaber, som ejer vandselskabet i fællesskab, beslutter at anmode om udtræden efter de regler, som gælder for ændring af det fællesejede vandselskabs vedtægter. En beslutning om, at et forbrugerejet vandselskab støtter et forslag om at anmode om, at det fællesejede vandselskab udtræder, skal vedtages efter de regler, som gælder for ændring af det enkelte vandselskabs vedtægter.

Stk. 3. Senest 14 dage før afholdelse af afstemning om et forslag om udtræden, jf. stk. 1 og 2, skal vandselskabets bestyrelse oplyse forbrugerne om, hvilken betydning det har for vandselskabet at udtræde af den økonomiske regulering, vandselskabets nuværende økonomi samt de forventede økonomiske og administrative konsekvenser af udtræden.

Stk. 4. Stk. 1-3 finder også anvendelse på vandselskaber omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, som på ansøgningstidspunktet ikke længere helt eller delvis, direkte eller indirekte er ejet af en kommune.

Stk. 5. Stk. 1-3 finder også anvendelse på vandselskaber omfattet af § 2, stk. 1, nr. 2, som på ansøgningstidspunktet har haft en debiteret vandmængde på mindre end 800.000 m³ i to på hinanden følgende år.

Stk. 6. Et vandselskab, der er udtrådt af den økonomiske regulering, kan beslutte at genindtræde i den økonomiske regulering. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse for en beslutning om genindtræden.

Stk. 7. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om grundlaget for en beslutning om udtræden af den økonomiske regulering, jf. stk. 3. Ministeren kan endvidere efter

forhandling med erhvervsministeren bemyndige Forsyningssekretariatet til at fastsætte sådanne regler.

§ 3 b. Forsyningssekretariatet træffer afgørelse om undtagelse og genindtræden efter modtagelse af den fornødne dokumentation for opfyldelse af kravene herfor. Undtagelse og genindtræden har virkning fra førstkommende hele kalenderår efter afgørelsen.

§ 3 c. Et udtrådt vandselskab, der på grund af ændringer i ejerforholdene ikke længere opfylder betingelserne for at være forbrugerejet, skal meddele dette til Forsyningssekretariatet. Vandselskabet omfattes af den økonomiske regulering med virkning fra førstkommende hele kalenderår efter, at betingelserne for at være forbrugerejet ikke længere er opfyldt.«

9. I § 8, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »samt om«: »vandselskabernes indberetning af oplysninger til Forsyningssekretariatet,«.

10. I § 14, stk. 2, udgår: », nr. 1 og 2«.

11. I § 20, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »Forsyningssekretariatet«: », herunder data til brug for fastsættelse og kontrol af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer og data til brug for Forsyningssekretariatets generelle analyser m.v.«

12. I § 30, stk. 1, nr. 1, ændres », stk. 4« til: »stk. 6«.

13. I § 30, stk. 1, indsættes efter nr. 1: »2) undlader at give meddelelse til Forsyningssekretariatet, jf. § 3 c,«.

Nr. 2-9 bliver herefter nr. 3-10.

§ 2

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 52 af 17. januar 2019, som senest ændret ved lov nr. 494 af 1. maj 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 20 b, stk. 3, ændres »§ 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold« til: »vandsektorlovens § 2, stk. 1,«.

2. I § 37 a, stk. 2, 3 og 4, ændres »§ 2, stk. 1 eller 3, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold« til: »vandsektorlovens § 2, stk. 1 eller 5,«.

§ 3

I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 64 af 21. januar 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 23 m, stk. 2, 3 og 4, ændres »§ 2, stk. 1 eller 3, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold« til: »vandsektorlovens § 2, stk. 1 eller 5,«.

Skatteministeriet

§ 4

I selskabsskatteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1164 af 6. september 2016, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 1683 af 26. december 2017, § 1 i lov nr. 1130 af 11. september 2018, § 126 i lov nr. 1703 af 27. december 2018 og § 8 i lov nr. 84 af 30. januar 2019 og senest ved § 7 i lov nr. 324 af 30. marts 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, nr. 2 h, 1. pkt., ændres »§ 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold« til: »vandsektorlovens § 2, stk. 1, bortset fra vandforsyningsselskaber, der er udtrådt af den økonomiske regulering efter vandsektorlovens § 3 a«.

2. § 3, stk. 1, nr. 4 a, 1. pkt., affattes således:

»Vandforsyningsselskaber, der ikke er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, og vandforsyningsselskaber, der er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, men som er udtrådt af den økonomiske regulering efter vandsektorlovens 3 a.«

3. I § 3, stk. 1, nr. 4 a, indsættes efter 2. pkt., som nyt punktum:

»Betingelserne i 2. pkt. er opfyldt, selv om et vandforsyningsselskab udøver aktiviteter, der falder uden for formålet, såfremt disse aktiviteter udøves i et skattepligtigt datterselskab.«

4. I § 3, stk. 1, nr. 4 a, 3. pkt., der bliver 4. pkt., ændres "1. pkt. er" til: »2. pkt. er også«.

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2020.

Stk. 2. § 4 har virkning fra og med den 1. januar 2021.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Forberedelse af gennemførelse af aftale om ændret økonomisk regulering og andre justeringer af den økonomiske regulering

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.2. Mulighed for udtræden af den økonomiske regulering

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Baggrund for den politiske aftale og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

2.2.3. Den foreslåede ordning

2.3. Justering af reglerne om, hvornår et vandselskab omfattes af vandsektorloven

2.3.1. Gældende ret

2.3.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

2.3.3. Den foreslåede ordning

2.4. Skattefrihed for visse mindre vandforsyningsselskaber

2.4.1. Gældende ret

2.4.2. Lovforslaget

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

4.1. Øvrige efterlevelseskonsekvenser

5. Administrative konsekvenser for borgere
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Vurdering af konsekvenserne af lovforslaget

1. Indledning

Den 22. november 2018 indgik den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti en aftale om justeret økonomisk regulering af vandsektoren.

Aftalen indeholder en række tiltag, som skal bidrage til at effektivisere vandsektoren til gavn for forbrugerne, virksomhederne og samfundet, videreudvikle det høje niveau for miljø, klima, service og forsyningsikkerhed samt understøtte teknologiudvikling, når det er til gavn for forbrugerne.

Den justerede samlede regulering skal bidrage til at effektivisere vandsektoren, hvor det samlede effektiviseringspotentiale vurderes til 2,5 mia. kr. i 2025 i forhold til 2014.

Dette lovforslag er første del af implementering af aftalen. Det forventes, at hovedparten af den resterende del af den politiske aftale gennemføres ved et lovforslag, der træder i kraft 1. januar 2022.

Nærværende lovforslag indeholder hjemler til, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Forsyningssekretariatet kan forberede denne gennemførelse og sikre, at de nye regler kan indføres så hurtigt og smidigt som muligt efter den tilsigtede ikrafttræden 1. januar 2022.

Det foreslås således, at der indsættes hjemmel til, at Forsyningssekretariatet kan indhente nødvendige data hos vandselskaberne til at udføre analyser inden for vandsektoren. Det foreslås også at sikre hjemmel til, at ministeren kan ændre de nuværende regler i bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (ØR-bekendtgørelsen) på en række punkter, så indfasningen af de nye regler lettes. F.eks. er det hensigten at fastsætte regler, der sikrer, at der ikke inden 2022 fastlægges økonomiske rammer for vandselskaber, som gælder for en årrække efter 2022, og som derved ville forsinke indfasningen.

Lovforslaget gennemfører endvidere første del af punkt 4 i den politiske aftale af 22. november 2018. Punkt 4 vedrører fleksibel reguleringsmodel for mindre, forbrugerede vandselskaber.

Lovforslaget har således til formål at give de mindre, forbrugerejede vandselskaber mulighed for at opnå administrative lettelser ved helt at fravælge den økonomiske regulering. Forbrugerne i forbrugerejede vandselskaber med en årlig debiteret vandmængde mellem 200.000 og 800.000 m³ får således mulighed for at beslutte, at vandselskabet ikke skal være omfattet af relevante bestemmelser i vandsektorloven vedrørende den økonomiske regulering og tilhørende indberetningskrav. Et vandforsyningssselskab, der træder ud af den økonomiske regulering, træder også ud af selskabsskattepligten.

Samtidig justeres reglerne om, hvornår et vandselskab omfattes af vandsektorloven, med henblik på at tage højde for usædvanlige udsving i den årlige debiterede vandmængde.

Endvidere er det tanken at ændre ØR-bekendtgørelsen på andre punkter, hvor der har vist sig behov, herunder som opfølgning på Højesterets domme af 8. november 2018 i sag 27/2018 og 28/2018 om fastsættelse af vandselskabers skattemæssige indgangsværdier ved overgangen til skattepligt.

Det bemærkes, at lovforslaget både anvender begrebet "vandselskab" og "vandforsyningssselskab". Det skyldes, at der i skattelovgivningen skelnes mellem vandforsyningssselskaber og spildevandsforsyningssselskaber i forhold til skattepligt. Et vandselskab i vandsektorlovens forstand omfatter begge dele.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Forberedelse af gennemførelse af aftale om ændret økonomisk regulering og andre justeringer af den økonomiske regulering

2.1.1. Gældende ret

Vandsektorlovens kapitel 3 regulerer vandselskabernes indtægtsrammer m.v.

Ifølge § 6 og § 6 a fastsættes for vandselskaberne enten indtægtsrammer eller regnskabsmæssige kontrolrammer. Ifølge § 6, stk. 6, og § 6 a, stk. 4, kan rammerne korrigeres med et tillæg, jf. lovens §§ 7 og 8. Ifølge § 6, stk. 7, og § 6 a, stk. 4, skal et vandselskab indberette årsregnskabet til Forsyningssekretariatet, og det skal indeholde de nødvendige oplysninger til fastsættelse af og kontrol med overholdelse af indtægtsrammen eller den regnskabsmæssige kontrolramme.

I lovens § 7 er det i stk. 1 fastsat, at Forsyningssekretariatet kan dispensere fra indtægtsrammen eller den regnskabsmæssige kontrolramme, og i stk. 2 findes en bemyndigelse til klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om dispensationer, bl.a. hvilke forhold der kan begrunde en dispensation.

Lovens § 8 bemyndiger klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om fastsættelse om kontrol af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer, herunder er

bl.a. nævnt reguleringsperioder, kontrolperioder, hvilke økonomiske og andre oplysninger der skal indgå i fastsættelsen, indberetningens form samt tillæg til rammerne.

Lovens § 20 indeholder desuden en hjemmel for ministeren til bl.a. at fastsætte regler om indlevering af data fra vandselskaber til Forsyningssekretariatet. Efter bemærkningerne til denne bestemmelse, jf. lovforslag L 150 /2009, tager bestemmelsen sigte på oplysninger til brug for benchmarking og fastsættelse af prisloft (nu indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer).

Disse bemyndigelser er udmøntet i bekendtgørelse nr. 938 af 28. juni 2018 om økonomiske rammer for vandselskaber (ØR-bekendtgørelsen). Der er i ØR-bekendtgørelsen bl.a. fastsat regler om fastsættelse af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer (under ét betegnet økonomiske rammer), og om effektiviseringskrav. ØR-bekendtgørelsen fastsætter endvidere regler om tillæg til rammerne og om kontrol med rammerne. Herunder er der fastsat regler om to- eller fireårige regulerings- og kontrolperioder, inden for hvilke selskaberne samlet set skal overholde de udmeldte rammer for perioden. Endelig er der fastsat regler om årsregnskab m.v., hvoraf det bl.a. fremgår, hvordan vandselskabets samlede indtægter, som skal overholde den udmeldte økonomiske ramme, skal opgøres. Heraf fremgår, at indtægterne omfatter både indtægter, der hidrører fra takster og bidrag m.v., som betales for levering af drikkevands- og spildevandsydelser, og andre indtægter fra hovedvirksomheden, finansielle indtægter og overskud fra tilknyttet virksomhed.

Vandsektorlovens kapitel 4 omhandler Forsyningssekretariatet. Det fremgår af vandsektorlovens § 9, at Forsyningssekretariatet bl.a. varetager opgaver vedrørende benchmarking og fastsættelse af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer i henhold til loven. Det fremgår også, at klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om Forsyningssekretariatets virksomhed. Dette er sket ved bekendtgørelse nr. 158 af 26. februar 2016 om Forsyningssekretariatets virksomhed. Det fremgår af bekendtgørelsens § 4, at Forsyningssekretariatet foretager analyser m.v. til understøttelse og opfyldelse af lovens formål. Disse analyser bygger på de oplysninger, som Forsyningssekretariatet i forvejen er i besiddelse af, eller som Forsyningssekretariatet kan fremskaffe fra offentligt tilgængelige kilder eller fra frivillige indberetninger fra vandselskaberne, da Forsyningssekretariatet ikke har hjemmel til at pålægge vandselskaberne at indsende oplysninger, som disse ikke skal indsende til brug for Forsyningssekretariatets opgaver med benchmarking, indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer, jf. ovenfor.

2.1.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Som led i implementeringen af den politiske aftale om justeret økonomisk regulering af vandsektoren skal Forsyningssekretariatet gennemføre en række analyser. Det drejer sig om analyse af effektiviseringskrav i vandsektoren, model for finansieringsramme til vandselskabers investeringer, inddragelse af vandforbrugeres præferencer og tilfredshed i vandsektorreguleringen, økonomisk benchmarking med forsyningsikkerhedsparametre og en

hensigtsmæssig model for økonomiske sanktioner og belønninger i vandsektorreguleringen. Til brug for nogle af analyserne har Forsyningssekretariatet behov for at kunne indhente data fra selskaberne, som de ikke har hjemmel til at indhente i dag. For at analyserne kan blive så retvisende som muligt, er der behov for et repræsentativt og dækkende datagrundlag. Dette vil give det bedste grundlag for den kommende justering af reguleringen. Der er derfor behov for, at Forsyningssekretariatet kan pålægge vandselskaberne at give bestemte oplysninger til brug for Forsyningssekretariatets analyser.

Det vurderes, at det er mest hensigtsmæssigt, at en mere omfattende ændring af reglerne om Forsyningssekretariatets opgaver vedrørende analyser og overvågning af sektoren som den, der er indført for så vidt angår Forsyningstilsynet i lov om Forsyningstilsynet, afventer det kommende lovforslag, der forventes fremsat i 2021, og som vil inkludere hovedelementerne af den politiske aftale.

For at muliggøre en hurtig overgang til den justerede regulering efter at denne træder i kraft, hvilket forventes at ske 1. januar 2022, vil det være hensigtsmæssigt, at der ikke træffes afgørelser om økonomiske rammer for nye 4-årige reguleringsperioder frem til den nye regulering træder i kraft, da visse selskaber ellers først vil blive omfattet af de justerede regler, når disse reguleringsperioder er udløbet. Hvis der i 2020 og 2021 træffes afgørelse vedrørende 4-årige reguleringsperioder, vil disse først udløbe ved udgangen af hhv. 2024 og 2025. Der er derfor behov for i en overgangsperiode at ændre reglerne om regulerings- og kontrolperioder i ØR-bekendtgørelsen for visse grupper af vandselskaber.

Der er derudover behov for at ændre de nuværende indberetningskrav i ØR-bekendtgørelsen, som angiver, hvilke oplysninger selskaberne skal indberette til brug for fastsættelse af økonomiske rammer og kontrollen heraf. Med den tilsigtede ikrafttræden af den justerede regulering den 1. januar 2022, vil selskaberne skulle indberette nye typer af oplysninger, bl.a. til brug for fastsættelse af selskabers forrentningsramme og til brug for benchmarking af de mindre selskaber, som ikke hidtil har været underlagt benchmarking. Det vil være hensigtsmæssigt, at selskaberne i 2020 kender de kommende indberetningskrav, så selskaberne kan indrette sig efter de nye regler med virkning for regnskabsåret 2021. Der kan derfor allerede i 2020 være behov for at foretage en ændring af indberetningskravene, selv om denne tidligst forventes at skulle finde anvendelse for indberetningerne, der foretages i 2022.

Højesteret afsagde den 8. november 2018 to domme i sagerne 27/2018 og 28/2018 vedrørende fastsættelse af vandselskabers skattemæssige indgangsværdier ved overgangen til skattepligt. Den ene dom er offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen (U 2019.574 H). Dommene betyder, at en række vandselskaber skal have store beløb tilbage i skat. Det fremgår af sidste del af punkt 3 i den politiske aftale af 22. november 2018, at partierne er enige om, at de penge, som vandselskaberne skal have tilbage i skat efter dommene i skattesagen, skal tilbage til forbrugerne i form af lavere priser, i det omfang skattebetalingen historisk er opkrævet 1:1 hos forbrugerne via taksterne. Der

er behov for at justere ØR-bekendtgørelsen, så det sikres, at aftalen gennemføres på en hensigtsmæssig måde.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes hjemmel til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at Forsyningssekretariatet kan indhente nødvendige oplysninger hos vandselskaberne til at udføre generelle analyser om vandsektoren. Det er hensigten, at hjemmelen alene skal anvendes til at indhente data til brug for de allerede igangsatte analyser, som skal give grundlag for gennemførelsen af de politisk besluttede justeringer af reguleringen.

Endvidere foreslås en præcisering af den eksisterende bemyndigelse til ministeren til at fastsætte nærmere regler om den økonomiske regulering. Dette sker med henblik på, at reglerne i ØR-bekendtgørelsen kan ændres, så de ændringer af den økonomiske regulering, som skal gennemføre den politiske aftale, og som forventes vedtaget i 2021, kan blive indfaset så hurtigt som muligt herefter.

Det er således hensigten, at den 4-årige reguleringsperiode skal forkortes for nogle selskaber, så der ikke i perioden frem til den ændrede regulering træder i kraft - forventeligt i 2022 - fastsættes økonomiske rammer, der gælder i en årrække herefter. Desuden er det hensigten, at der skal ske ændring af indberetningskrav, så selskaberne forberedes til at indberette nye typer af oplysninger, så snart den forventede ændrede regulering træder i kraft.

Samtidig er det hensigten, at der vil blive foretaget de nødvendige ændringer af ØR-bekendtgørelsen, så der tages højde for tilbagebetaling af skat til vandselskaberne som følge af Højesterets domme af 8. november 2018 i sagerne 27/2018 og 28/2018 vedrørende fastsættelse af vandselskabers skattemæssige indgangsværdier ved overgang til skattepligt, og herunder at det sikres, at sidste del af afsnit 3 i den politiske aftale opfyldes på en hensigtsmæssig måde.

2.2. Mulighed for udtræden af den økonomiske regulering

2.2.1. Gældende ret

Vandsektorloven omfatter alle helt eller delvist kommunalt ejede vandselskaber, der forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme med vand eller håndterer spildevand hidrørende fra mindst 10 ejendomme, jf. § 2, stk. 1, nr. 1.

Loven omfatter endvidere ikke-kommunalt ejede vandselskaber, der leverer mindst 200.000 m³ vand årligt og forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme eller håndterer mindst 200.000 m³ spildevand årligt hidrørende fra mindst 10 ejendomme, jf. § 2, stk. 1, nr. 2.

For alle vandselskaber med en årlig debiteret vandmængde over 800.000 m³ fastsætter Forsyningssekretariatet en indtægtsramme for vandselskabets samlede omkostninger til drift og anlæg som en samlet beløbsmæssig grænse for vandselskabets indtægter, jf. § 6, stk. 1.

Indtægtsrammen korrigeres med et generelt årligt effektiviseringskrav, jf. § 6, stk. 3. For vandselskaber, der vurderes ineffektive på grundlag af den totaløkonomiske benchmarking, korrigeres indtægtsrammen endvidere med et individuelt effektiviseringskrav, jf. § 6, stk. 5.

For vandselskaber med en årlig debiteret vandmængde på højst 800.000 m³ fastsætter Forsyningssekretariatet en regnskabsmæssig kontrolramme for vandselskabets samlede omkostninger til drift og anlæg som en samlet beløbsmæssig grænse for vandselskabets indtægter, jf. § 6 a, stk. 1. Den regnskabsmæssige kontrolramme korrigeres årligt med en af ministeren fastsat procentdel af vandselskabets regnskabsmæssige kontrolramme for 2017, jf. § 6 a, stk. 3. Fastsættes den regnskabsmæssige kontrolramme første gang for et senere år end 2017, foretages den årlige korrektion med udgangspunkt i denne kontrolramme.

Både indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer fastsættes særskilt for henholdsvis vandforsyningsaktiviteter og spildevandsforsyningsaktiviteter, jf. § 6, stk. 1, og § 6 a, stk. 1.

Vandselskaber, der ligger under grænsen på 200.000 m³ årligt og som ikke er kommunalt ejet, falder således uden for lovens anvendelsesområde. Denne bagatelgrænse blev ved vandsektorlovens vedtagelse fastsat for at sikre, at de mindste vandforsyningselskaber ikke blev pålagt administrative byrder, som de i relation til deres administrative kapacitet kunne have svært ved at løfte. Det blev endvidere vurderet, at effektiviseringspotentialet for de mindste vandselskaber var af begrænset størrelse.

Enkelte kommunale vandselskaber ligger under bagatelgrænsen på 200.000 m³ pr. år. Ved vandsektorlovens vedtagelse blev det imidlertid vurderet, at det ikke ville være hensigtsmæssigt at lade andre regler gælde for disse få vandselskaber end for de øvrige kommunale vandselskaber.

2.2.2. Baggrund for den politiske aftale og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Med lovforslaget gennemføres første del af punkt 4 i den politiske aftale om justeret økonomisk regulering af vandsektoren om fleksibel reguleringsmodel for mindre, forbrugerejede vandselskaber. Første del af punkt 4 har følgende ordlyd: "Partierne er enige om at give de mindre forbrugerejede selskaber mulighed for at opnå administrative lettelser ved helt at fravælge den økonomiske regulering. Forbrugerne i vandselskaber med en debiteret vandmængde mellem 200.000 og 800.000 m³ får derfor mulighed for på en generalforsamling at beslutte, at selskabet ikke skal være omfattet af den økonomiske regulering i vandsektorloven og skattepligt af vandforsyningen. Alle selskaber vil fortsat være omfattet af performancebenchmarking."

Den økonomiske regulering af vandsektoren har til formål at understøtte, at vandselskaberne effektiviserer til gavn for forbrugerne. Hvis forbrugerne i et vandselskab beslutter, at deres selskab ikke længere skal være omfattet af den økonomiske regulering, vil det indebære, at der ikke længere er loft over selskabets priser, og at selskabet ikke pålægges effektiviseringskrav. Det indebærer en risiko for overinvesteringer og mindre effektiv drift, og det kan reducere

incitamentet til, at selskaber, der er omfattet af reguleringen, på baggrund af effektiviseringsincitamenter konsoliderer sig yderligere for at opnå stordriftsfordele. Det kan isoleret set føre til stigende priser for forbrugerne.

Fritagelse fra at være omfattet af den økonomiske regulering vil omvendt indebære, at selskaberne ikke skal afholde de administrative omkostninger, som følger af den økonomiske regulering. Det omfatter bl.a. administrative omkostninger forbundet med indberetning af årsregnskabsdata til Forsyningssekretariatet. I de små forbrugerejede selskaber er der relativt få forbrugere til at bære de administrative omkostninger. Der kan desuden argumenteres for, at den almindelige forbrugerkontrol med selskabets ledelse i de små forbrugerejede selskaber i sig selv er tilstrækkelig stærk til, at ledelsen mødes af et effektiviseringspres.

For de små, forbrugerejede vandselskaber, der behandler under 200.000 m³ vand om året og derfor ikke i dag er omfattet af den økonomiske regulering, kan udsigten til at blive omfattet af den økonomiske regulering ved en konsolidering desuden afholde dem fra at konsolidere sig i større selskaber og realisere stordriftsfordele.

For de små, forbrugerejede selskaber er der således både en række forhold i den økonomiske regulering, der kan trække forbrugerpriserne i op- og nedadgående retning. Med lovforslaget lægges der op til, at det er forbrugerne, der på baggrund af en konkret vurdering af fordele og ulemper tager stilling til, om selskabet skal udtræde af den økonomiske regulering. Det lægges til grund i lovforslaget, at forbrugerne skal træffe en direkte beslutning om eventuel udtræden, og at denne beslutning skal træffes på et oplyst grundlag om økonomiske og administrative konsekvenser af udtræden. Herefter kan det antages, at forbrugerne alene vil træffe beslutning om, at deres selskab skal udtræde af reguleringen, hvis de vurderer, at det samlet stiller dem bedre.

Med det fremsatte lovforslag får forbrugerne således mulighed for selv at vælge, om de stilles bedst ved, at deres vandselskab reguleres eller står uden for reguleringen. Beslutningen om at udtræde fordrer, at den enkelte forbruger deltager aktivt i beslutninger vedrørende dennes vandforsyning. Analyser har indikeret, at forbrugerejede vandselskaber generelt har lavere vandpriser end de kommunale vandselskaber, hvilket kan ses som udtryk for, at forbrugerejerskabet i vandsektoren kan understøtte en effektiv drift af selskaberne. Samtidig er der en høj grad af frivillige lokale i de forbrugerejede selskaber, der driver vandselskabet ud fra interesse. Dertil kommer, at administration forbundet med reguleringen er en relativt større byrde for små selskaber. Endvidere kan Forsyningssekretariatet derved fokusere indsatsen på de større selskaber, som udgør klart størstedelen af de regulerede selskabers omkostningsbase og dermed hoveddelen af det absolutte effektiviseringspotentiale.

Alle kommunalt ejede selskaber er i dag underlagt den økonomiske regulering uanset størrelse. Forslaget om mulighed for udtræden omfatter ikke de kommunalt ejede selskaber.

Et vandselskab kan være ejet af andre vandselskaber i fællesskab. Der er f.eks. tilfældet, hvor flere mindre vandværker har etableret et fælles produktionsvandværk, der leverer vand til områdets vandværker, som har begrænset eller ingen egen vandindvinding, men alene distribuerer vand til forbrugere. De deltagende distributionsvandværker leverer ofte mindre end 200.000 m³ vand om året og er derfor enkeltvis ikke omfattet af vandsektorloven. Derimod kan det fælles produktionsvandværks samlede leverede vandmængde komme til at overstige 200.000 m³, og produktionsvandværket er derfor omfattet af vandsektorloven. Det fælles produktionsvandværk har ikke forbrugere direkte tilknyttet, men er indirekte ejet af de forbrugere, som er tilknyttet distributionsvandværkerne.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det er hensigten med den politiske aftale, at tilfælde, hvor forbrugerejede vandselskaber i fællesskab ejer et vandselskab, også skal omfattes af muligheden for udtræden.

Hvis en eller flere af det fællesejede vandselskabs ejere ikke udelukkende er forbrugerejet, men f.eks. har kommunalt ejerskab, vil det fælles selskab ikke være omfattet af udtrædelsesmuligheden, da den kun gælder for forbrugerejede vandselskaber.

2.2.3. Den foreslåede ordning

De vandselskaber, der vælger at træde ud af den økonomiske regulering i vandsektorloven, vil efter forslaget ikke blive tildelt en indtægtsramme, men vil som alle andre vandselskaber fortsat være omfattet af hvile-i-sig-selv-princippet, hvorefter der ikke må opkræves mere fra forbrugerne end de nødvendige omkostninger til vandselskabets forsyningsaktivitet, og opkrævede midler ikke må bruges til andre formål end forsyningsaktiviteten. Kommunalbestyrelsen skal fortsat godkende vandselskabets takster. Det foreslås, at alle de undtagne vandselskaber ligeledes fortsat skal være underlagt den miljømæssige performancebenchmarking og øvrige bestemmelser i vandsektorloven, ligesom spildevandsbetalingsloven, vandforsyningsloven og miljølovgivningen i øvrigt fortsat vil gælde for dem. Ved udtræden af den økonomiske regulering foreslås det, at vandselskabet ikke længere skal være omfattet af skattepligt.

Det er hensigten, at alle øvrige vandselskaber med en debiteret vandmængde mellem 200.000 m³ og 800.000 m³ vand skal omfattes af en indtægtsramme med et generelt effektiviseringskrav og benchmarking (individuelt effektiviseringskrav), når de øvrige justeringer af vandsektorloven træder i kraft, hvilket forventes at ske pr. 1. januar 2022. Indtil da vil disse vandselskaber være omfattet af reglerne om regnskabsmæssig kontrolramme og det generelle effektiviseringskrav. Disse selskaber vil endvidere fortsat være omfattet af skattepligt.

Det foreslås, at der ved et forbrugerejet vandselskab forstås et vandselskab, der udelukkende er ejet direkte eller indirekte af de tilknyttede forbrugere med tinglyst adkomst til fast ejendom i vandselskabets forsyningsområde. Der er altså tale om selskaber, hvor forbrugerne ejer andele og kan deltage i afstemninger om beslutninger vedrørende vandselskabet. De forbrugerejede

vandselskaber varierer i opbygning og organisering. Selskabsformen er i de fleste tilfælde andelsselskab med begrænset ansvar (A.M.B.A) eller interessentskab (I/S). Der er endvidere enkelte selskaber med begrænset ansvar (S.M.B.A). Siden 1. januar 2014 har det ikke været muligt at oprette et S.M.B.A., men eksisterende selskaber kan fortsætte. Selskabets øverste besluttende organ kan være et repræsentantskab eller en generalforsamling.

Beslutning om udtræden skal efter forslaget træffes i overensstemmelse med de regler for vedtægtsændringer, som fremgår af det enkelte vandselskabs vedtægter.

Det foreslås, at et vandselskab, som er ejet af flere forbrugerejede vandselskaber i fællesskab, kan udtræde af den økonomiske regulering, hvis forbrugerne i de forbrugerejede vandselskaber beslutter at støtte en anmodning om, at det fællesejede vandselskab skal udtræde af den økonomiske regulering, og de forbrugerejede vandselskaber, som ejer vandselskabet i fællesskab, beslutter at anmode om udtræden. Beslutning skal træffes efter de regler, som gælder for vedtægtsændring i henholdsvis det direkte forbrugerejede vandselskab og det fællesejede vandselskab.

Beslutning om udtræden kan træffes efter lovens ikrafttræden den 1. januar 2020. Der forventes indsat bestemmelser i ØR-bekendtgørelsen om, at vandselskabet skal anmode Forsyningssekretariatet om udtræden inden den 1. april 2020, hvis beslutningen skal have virkning fra året 2021. Denne frist er begrundet i, at fristen for indberetning til Forsyningssekretariatet til brug for kontrol med overholdelse af den økonomiske ramme er den 15. april. Det er derfor hensigtsmæssigt, at Forsyningssekretariatet inden dette tidspunkt er bekendt med ændringer i, hvilke selskaber der skal have fastsat en økonomisk ramme for 2021. For så vidt angår anmodning om udtræden i de efterfølgende år, forventes fristen fastsat til 1. marts af hensyn til tilrettelæggelsen af Forsyningssekretariatets arbejde.

Klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om grundlaget for en beslutning om at træde ud af reguleringen. Ministeren kan endvidere efter forhandling med erhvervsministeren bemyndige Forsyningssekretariatet, som hører under erhvervsministerens ressort, til at fastsætte sådanne regler. Forsyningssekretariatet administrerer den økonomiske regulering og varetager øvrige opgaver efter vandsektorloven og regler udstedt med hjemmel i loven. Det kan derfor være hensigtsmæssigt, at det er Forsyningssekretariatet, der fastlægger de nærmere retningslinjer for processen omkring et vandselskabs beslutning om udtræden af den økonomiske regulering.

2.3. Justering af reglerne om, hvornår et vandselskab omfattes af vandsektorloven

2.3.1. Gældende ret

Vandsektorloven omfatter ikke-kommunalt ejede vandselskaber, der leverer mindst 200.000 m³ vand årligt og forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme eller håndterer mindst 200.000 m³ spildevand årligt hidrørende fra mindst 10 ejendomme, jf. § 2, stk. 1, nr. 2.

Stillingtagen til, om et vandselskab omfattes med virkning fra 1. januar i et kalenderår, sker på baggrund af vandmængden opgjort for kalenderåret to år før. Det er således f.eks. vandmængden opgjort for kalenderåret 2018, der er afgørende for, om et vandselskab omfattes af en økonomisk ramme gældende fra 1. januar 2020.

Vandselskaber, der opfylder betingelserne for at være omfattet af vandsektorloven, skal senest den 1. marts i det efterfølgende år anmelde dette til Forsyningssekretariatet, jf. vandsektorlovens § 2, stk. 3, og ØR-bekendtgørelsens § 2.

Forsyningssekretariatet kan efter ansøgning undtage et vandselskab fra lovens regler om benchmarking, indtægtsrammer m.v. og betaling til Forsyningssekretariatet, jf. § 3. Undtagelse skal meddeles, hvis vandselskabet dokumenterer, at den debiterede vandmængde i de seneste 3 på hinanden følgende år har været mindre end 200.000 m³. Et vandselskab, som undtages fra dele af vandsektorloven, vil dog fortsat være omfattet af skattepligt.

2.3.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

De gældende regler tager ikke højde for, at et vandselskabs leverede vandmængde kan variere på grund af særlige udsving i vandforbruget i enkelte år. Hvis f.eks. et vandselskabs leverede vandmængde i et år med en længere tørkeperiode er usædvanligt højt og derfor kommer til at overstige 200.000 m³ i et tørt år, vil vandselskabet således blive omfattet af vandsektorloven, uanset om selskabet sandsynligvis ikke vil levere så høj en vandmængde i efterfølgende år med mere sædvanlige vejrforhold.

Hertil kommer, at der med den foreslåede ordning om mulighed for udtræden, skal indsættes en særskilt bestemmelse om lovens anvendelse i forhold til vandselskaber med en årligt debiteret vandmængde over 800.000 m³, idet mulighed for udtræden og vedvarende at forblive udtrådt kun skal gælde for vandselskaber med en debiteret vandmængde under 800.000 m³.

Et vandselskab med en årligt debiteret vandmængde over 800.000 m³, som i to på hinanden følgende år har haft en debiteret vandmængde under 800.000 m³, vil også kunne anmode om udtræden.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Vandsektorlovens regler om, hvornår et vandselskab omfattes af loven, foreslås justeret, så der i højere grad tages højde for usædvanlige udsving i leveret vandmængde i enkelte år, uanset hvad årsagen til udsvinget er. Reglerne om lovens anvendelsesområde ændres endvidere, så det

fremgår, at loven omfatter vandselskaber med en debiteret vandmængde over 800.000 m³ i to på hinanden følgende år, uanset om vandselskabet tidligere er udtrådt af den økonomiske regulering.

2.4. Skattefrihed for visse mindre vandforsyningsselskaber

2.4.1. Gældende ret

Vandforsyningsselskaber, der er omfattet af vandsektorloven, er undergivet en generel skattepligt efter selskabsskatteloven, jf. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 h. Det vil sige, at de er omfattet af de samme skatteregler, som gælder for andre selskaber, foreninger m.v. Skattepligten gælder uanset vandforsyningsselskabets organisationsform. Vandforsyningsselskaber omfattet af vandsektorloven, som er organiseret som et aktieselskab eller et anpartsselskab, omfattes dog af skattepligtsbestemmelsen i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1, der generelt omfatter aktie- og anpartsselskaber.

Skattepligten efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 h, henholdsvis selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1, påhviler for det første kommunale vandforsyningsselskaber, der enkeltvis eller sammen med andre kommunale vandforsyningsselskaber forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme med vand. Ved et kommunalt vandforsyningsselskab forstås et vandforsyningsselskab, der helt eller delvis eller direkte eller indirekte er ejet af en kommune, jf. vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 1.

For det andet påhviler skattepligten efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 h, henholdsvis selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1, øvrige vandforsyningsselskaber, der enkeltvis eller sammen med andre tilsvarende vandforsyningsselskaber leverer mindst 200.000 m³ vand årligt og forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme med vand, jf. vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 2. Den leverede vandmængde opgøres på koncernniveau. Det vil sige, at der foretages en samlet opgørelse af den leverede vandmængde fra alle de vandforsyningsselskaber, der helt eller delvis, direkte eller indirekte har samme ejerkreds.

Vandforsyningsselskaber, der ikke er omfattet af vandsektorloven, er som udgangspunkt skattefri, jf. selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 4 a. Skattefriheden er dog betinget af, at leverancer fra vandforsyningsselskabet står åben for alle inden for det geografiske område, som vandforsyningsselskabet dækker. Skattefriheden er endvidere betinget af, at vandforsyningsselskabets indtægter, bortset fra en normal forrentning af en eventuel indskudskapital, efter vedtægterne kun kan anvendes til selskabets formål. Derudover er skattefriheden som udgangspunkt betinget af, at vandforsyningsselskabet alene udøver virksomhed i form af levering af vand. Dog anses betingelserne for opfyldt selvom vandforsyningsselskabet udover aktiviteten med levering af vand tillige har aktiviteter i form af produktion af elektricitet eller varme. I sidstnævnte situation vil vandforsyningsselskabet dog være skattepligtig af indtægterne fra produktion af elektricitet og varme. Hvor betingelserne er opfyldt, gælder skattefriheden uanset vandforsyningsselskabets organisationsform.

Er betingelserne for skattefrihed ikke opfyldt, er vandforsyningsselskabet undergivet skattepligt. Medmindre vandforsyningsselskabet er organiseret som et aktieselskab eller et anpartsselskab, så vandforsyningsselskabet omfattes af skattepligtsbestemmelsen i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1, vil vandforsyningsselskabet i denne situation typisk blive omfattet af skattepligtsbestemmelsen i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, som bl.a. omfatter foreninger og selvejende institutioner, og hvorefter der er skattepligt af erhvervsmæssig indkomst.

Det forhold, at skattefriheden er betinget, betyder f.eks., at der vil indtræde skattepligt, hvis et vandforsyningsselskab ud over selve forsyningsvirksomheden (leverance af vand) og eventuel skattepligtig produktion af elektricitet eller varme deltager i en anden (tilknyttet) virksomhed. Skattepligten vil i den situation omfatte vandforsyningsselskabets samlede indtægter og dermed også indtægter fra levering af vand.

Hvor et vandforsyningsselskab overgår fra skattefrihed til skattepligt, finder de generelle regler om overgang til skattepligt i selskabsskattelovens § 5 D anvendelse. Dette betyder bl.a., at maskiner, inventar og lignende driftsmidler, der er i behold ved overgangen til skattepligt, skal indgå i den første skatteansættelse med handelsværdien.

Højesteret har ved to domme af 8. november 2018 i sagerne 27/2018 og 28/2018, hvoraf 27/2018 er offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen (U 2019.574 H) fastlagt, at handelsværdien for aktiver, der udgør en så integreret del af vandforsyningsvirksomheden, at de ikke kan benyttes af udenforstående, men kun af det pågældende vandforsyningsselskab selv, skal opgøres som et gennemsnit af den nedskrevne genanskaffelsesværdi og den nedskrevne anskaffelsesværdi.

Hvor et vandforsyningsselskab overgår fra skattepligt til skattefrihed, finder de generelle regler om overgang fra skattepligt til skattefrihed i selskabsskattelovens § 5 anvendelse. En sådan overgang sidestilles med ophør af virksomhed og salg til handelsværdien af de aktiver og passiver, der er i behold på tidspunktet for overgangen. Dette betyder bl.a., at der skal opgøres en gevinst eller et tab på de aktiver, der ejes på tidspunktet for overgang til skattefrihed, således at eventuelt latente skattepligtige gevinster ved overgangen til skattefrihed undergives beskatning. For aktiver, hvor der tidligere måtte være fastsat en indgangsværdi som følge af en overgang fra skattefrihed til skattepligt, skal der ved fastsættelsen af handelsværdien som følge af overgangen tilbage til skattefrihed anvendes den samme beregningsmetode som ved fastsættelse af den oprindelige indgangsværdi.

Spildevandsforsyningsselskaber er generelt undergivet skattepligt efter selskabsskatteloven, jf. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 h, idet spildevandsforsyningsselskaber, der er organiseret som aktie- eller anpartsselskaber, dog er undergivet skattepligt efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1, jf. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 h, 3. pkt. Ved spildevandsforsyningsselskaber forstås selskaber, der for andre og mod betaling behandler eller transporterer spildevand.

2.4.2. Lovforslaget

Det foreslås at ændre bestemmelsen om skattepligt for vandforsyningsselskaber, således at forbrugerejede vandforsyningsselskaber, der efter de foreslåede nye regler i vandsektorloven har fået imødekommet en anmodning om at udtræde af vandsektorlovens bestemmelser om den økonomiske regulering, også udtræder af skattepligten. Dette skal gælde, selv om de fortsat er omfattet af vandsektorloven.

Ved lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås en ny formulering af den regel i vandsektorloven, der fastslår, hvilke vandselskaber der er omfattet af vandsektorloven. Efter forslaget sondres der mellem kommunalt ejede vandselskaber, jf. forslaget til vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 1, ikke-kommunalt ejede vandselskaber, der i to på hinanden følgende år har en debiteret vandmængde på mindst 800.000 m³ vand årligt, jf. forslaget til vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 2, og ikke-kommunalt ejede vandselskaber, der i to på hinanden følgende år har en debiteret vandmængde på mindst 200.000 m³ vand årligt, men under 800.000 m³ vand årligt, jf. forslaget til vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 3.

Ved lovforslagets § 1, nr. 8, foreslås indsat en ny bestemmelse i vandsektorloven, jf. forslaget til vandsektorlovens § 3 a, hvorefter et vandforsyningsselskab kan undtages fra en række af vandsektorlovens bestemmelser, hvis der er tale om et forbrugerejet vandforsyningsselskab omfattet af den foreslåede bestemmelse i vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 3, og vandforsyningsselskabets forbrugere har besluttet, at der skal anmodes om en udtræden af den økonomiske regulering, der er en del af vandsektorloven. Den foreslåede ændring af vandsektorloven omfatter også den situation, hvor det pågældende vandforsyningsselskab er indirekte ejet af forbrugerne. Det vil sige, hvor der er tale om et vandforsyningsselskab, der udelukkende er ejet af flere forbrugerejede vandforsyningsselskaber i fællesskab.

Efter den foreslåede nye bestemmelse skal reglerne om adgang til at kunne anmode om en udtræden af den økonomiske regulering også gælde for vandforsyningsselskaber omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 1, hvis de på ansøgningstidspunktet ikke længere er kommunalt ejede, og for vandforsyningsselskaber omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 2, hvis de på ansøgningstidspunktet har haft en debiteret vandmængde på mindre end 800.000 m³ i to på hinanden følgende år, jf. forslaget til vandsektorlovens § 3 a, stk. 4 og 5.

De vandforsyningsselskaber, der foreslås undtaget fra skattepligt, er de forbrugerejede vandforsyningsselskaber, som efter vedtagelsen af den samtidigt foreslåede ændring af vandsektorloven efter reglerne i den foreslåede § 3 a i vandsektorloven har fået imødekommet deres anmodning om at udtræde af den økonomiske regulering.

Den foreslåede ændring af reglerne om skattepligt vil desuden kun omfatte vandforsyningsselskaber. For spildevandsforsyningsselskaber videreføres de gældende skatteregler uændret. Der ændres heller ikke på reglen om, at vandforsyningsselskaber fortsat vil være omfattet af skattepligt, selvom de efter vandsektorlovens § 3 undtages fra vandsektorlovens regler om benchmarking og økonomisk regulering.

Det er forventningen, at mange af de forbrugerejede vandforsyningsselskaber, der får mulighed for at fravælge den økonomiske regulering, vil gøre brug af denne mulighed. Dermed vil den gældende bestemmelse om skattefrihed for vandforsyningsselskaber potentielt kunne komme til at omfatte vandforsyningsselskaber, hvor udøvelse af andre aktiviteter end leverance end vand kan have interesse.

Det foreslås på den baggrund, at de skattefrie vandforsyningsselskaber på tilsvarende måde som f.eks. fjernvarmeværker skal have mulighed for at udøve tilknyttede aktiviteter i skattepligtige datterselskaber, uden at de mister skattefriheden for indkomst fra levering af vand.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører øgede administrative omkostninger for Forsyningssekretariatet som følge af, at Forsyningssekretariatet skal udarbejde vejledninger og indhente relevante data til brug for den fremtidige administration. Dette vedrører ændring af indberetningskrav og indhentning af data til implementering af den politiske aftale og analyser af sektoren. Der er afsat 5,7 mio. kr. i 2020 til Forsyningssekretariatet til implementeringen af den justerede økonomiske regulering. De 5,7 mio. kr. i 2020 omfatter hovedsageligt analysearbejde forbundet med øvrige tiltag i forbindelse med implementering af den justerede økonomiske regulering, og det er således kun en mindre andel der vedrører nærværende lovforslag. Lovforslaget medfører også administrative lettelser, da det må forventes, at en andel af de forbrugerejede vandselskaber udtræder af reguleringen som følge af, at de mindre, forbrugerejede selskaber får mulighed for at fravælge den økonomiske regulering i vandsektorloven. Med ressourceestimatet er der lagt til grund, at en del selskaber vil træde ud af den økonomiske regulering. Der tages fornyet stilling til ressourcebehovet i Forsyningssekretariatet som følge af den nye økonomiske regulering i forbindelse med den forventede fremsættelse af det opfølgende lovforslag i 2021.

Færre selskaber, der i dag står uden for den økonomiske regulering, vil desuden fremadrettet blive omfattet af reguleringen som følge af høje udsving i vandforbrug i enkelte år, hvilket kan medføre administrative lettelser.

Lovforslaget medfører endvidere, at vandforsyningsselskaber, som fravælger den økonomiske regulering, ikke længere omfattes af skattepligt. Da der er tale om relativt små vandforsyningsselskaber med betydelige afskrivningsberettigede aktiver, skønnes skattefritagelsen ikke at være forbundet med nævneværdige provenumæssige konsekvenser. Der vil for nogle vandforsyningsselskaber kunne blive tale om indtræden af en ikke uvæsentlig ophørsbeskatning i form af genvundne afskrivninger, hvis de vælger at træde ud af den økonomiske regulering og dermed af skattepligten. Herved kan der potentielt opstå et engangsprovenu for staten, som dog ikke umiddelbart lader sig kvantificere. Merprovenuet herfra vurderes dog at være beskedent, da vandforsyningsselskaber med store latente genvundne afskrivninger må forventes at ville fravælge muligheden for at udtræde af skattepligten.

Lovforslaget vurderes ikke at have konsekvenser for regioner eller kommuner.

Klima-, energi- og forsyningsministeren har hjemmel til at stille krav om, at selskabernes indberetninger til Forsyningssekretariatet foregår elektronisk. Hjemlen er udnyttet og indberetninger til Forsyningssekretariatet foregår i dag via den digitale platform "Vanddata". Det vurderes ikke, at der er væsentlige digitaliseringsaspekter forbundet med lovforslaget i øvrigt.

Den del af lovforslaget, som omhandler skattefrihed for mindre vandforsyningsselskaber, vurderes samlet set at medføre administrative omkostninger for Skatteforvaltningen på ca. 1,5 mio. kr. i 2020 og ca. 1 mio. kr. i 2021 som følge af sagsbehandling af anmodninger om ophør af skattepligt.

Den øvrige del af lovforslaget vurderes ikke at have implementeringskonsekvenser for stat, regioner og kommuner eller selvstyremæssige konsekvenser for kommunerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget kan påvirke vandselskabernes økonomiske rammer og dermed indirekte taksterne til forbrugerne, herunder erhvervslivet.

Udgifter forbundet med Forsyningssekretariatets opgavevaretagelse finansieres af vandselskaberne via en afgift i henhold til § 10 i vandsektorloven. Der er afsat 5,7 mio. kr. i 2020 til Forsyningssekretariatet til implementering af den nye økonomiske regulering. Udgifterne afholdes af vandselskaberne via justering af afgifterne.

Selskaber, som fravælger den økonomiske regulering, skal ikke længere betale afgift til Forsyningssekretariatet. Afhængigt af, hvor mange selskaber der fravælger reguleringen, kan lovforslaget derfor også medføre en omfordeling af afgifterne, som medvirker til en stigning for de selskaber, som fortsat er eller bliver omfattet af den økonomiske regulering. Derudover vil selskaber, der fravælger den økonomiske regulering, ikke skulle indhente revisorerklæringer, da de fremadrettet ikke skal indberette til Forsyningssekretariatet. Det kan medføre en besparelse for de pågældende selskaber.

Med lovforslaget kan Forsyningssekretariatet få hjemmel til øget dataindhentning med henblik på forberedelse af den nye økonomiske regulering. Udlevering af oplysninger kan medføre en meromkostning for de berørte selskaber, som dog vil afhænge af det konkrete databehov, herunder i hvilket omfang Forsyningssekretariatet efterspørger nye oplysninger til analyse.

Lovforslaget medfører endvidere fritagelse for skattepligt, hvis et forbrugerejet vandforsyningsselskab fravælger den økonomiske regulering. Skattefritagelsen vurderes imidlertid ikke at være væsentlig, jf. afsnit om offentlige økonomiske konsekvenser.

Ud af de samlede udgifter for vandselskaberne vurderes de økonomiske konsekvenser af lovforslaget for vandselskaberne og dermed indirekte for forbrugere og erhvervsliv at være meget begrænsede.

Samtidig gælder, at lovforslaget er første del af implementeringen af den politiske aftale af november 2018. Den justerede samlede regulering skal bidrage til at effektivisere vandsektoren til gavn for forbrugerne, herunder erhvervslivet. Det samlede effektiviseringspotentiale vurderes til 2,5 mia. kr. i 2025 i forhold til 2014.

Lovforslaget har ikke til formål at ændre vilkårene for at drive erhvervsvirksomhed og vurderes ikke i øvrigt at kunne påvirke virksomhedernes vilkår. Idet lovforslaget således ikke er erhvervsrettet, er det ikke relevant i forhold til principperne for agil erhvervsrettet regulering.

4.1. Øvrige efterlevelseskonsekvenser

Forslaget om udtrædelse giver potentielt styrkede "produktionsmuligheder" som følge af, at der ikke længere lægges et loft over selskabernes indtægter i form af en regnskabsmæssig kontrolramme, men at selskaberne fremadrettet kun er underlagt hvile-i-sig-selv-princippet. Dette medfører en risiko for overinvesteringer og svækkelse af vandselskabernes incitament til effektiv drift og konsolidering og dermed højere vandtakster for forbrugerne, herunder også erhvervsvirksomheder. Det bemærkes dog, at muligheden for udtræden kun vedrører de mindre, forbrugerejede vandselskaber, der udgør en relativt lille andel af sektorens samlede økonomi.

Forhold, der reducerer risikoen for højere vandtakster for eventuelt udtrædende vandselskaber, er administrative lettelser forbundet med ikke længere at være omfattet af reguleringen, frafald af afgift til Forsyningssekretariatet, og at effektiviseringer i en vis grad også kan drives af forbrugerejerskabet. Hertil kommer, at forslaget potentielt kan medføre en øget tendens til konsolidering blandt de mindre, forbrugerejede vandselskaber, hvis en konsolidering uden udtrædelsesmuligheden medfører, at det konsoliderede selskab underlægges økonomisk regulering. Det gælder ligeledes, at der ikke er indikation af, at forbrugerejede vandselskaber har højere priser end andre vandselskaber.

Usikkerhed og modsatrettede forhold gør det derfor vanskeligt at kvantificere den samlede effekt på taksterne. Det bemærkes dog, at effekten på lokalt plan kan være signifikant i både op- og nedadgående retning i de enkelte forsyninger.

Lovforslaget kan medføre øgede administrative byrder for selskaber omfattet af den økonomiske regulering i forbindelse med øgede krav til indberetning af oplysninger. Lovforslaget vil omvendt medføre administrative lettelser for de forbrugerejede selskaber, som vælger at udtræde af den økonomiske regulering.

Lovforslaget forventes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet i øvrigt.

5. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget medfører ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har været i høring i perioden ---- 2019. Høringen har omfattet følgende myndigheder og organisationer m.v.: 3F Fagligt Fælles Forbund, Advokatrådet/Advokatsamfundet, Affald Plus, alle kommuner, alle regioner, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Ankenævnet på Energiområdet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ARI (Affalds- og Ressourceindustrien), Biologiforbundet, BOPA Law, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Bryggerforeningen, By & Havn, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet, Byggecentrum, Byggeskadefonden, Bæredygtigt Landbrug, CEPOS, CO-Industri, CEVEA, DAKOFA, Danmarks Almene Boliger, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Affaldsforening, Dansk Akvakultur, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Biobrændsel og Kulimportør Association, Dansk Biotek, Dansk Brøndejerforening, Dansk Byggeri, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Idrætsforbund, Dansk Industri, Dansk Miljøteknologi, Dansk Standard, Danske Advokater, Danske Boligadvokater, Danske Havne, Danske Kloakmestre, Danske Regioner, Danske Slagtermestre, Danske Tegl, Danske Vandløb, Danske Vandværker, Danske Udlejere, DANAK, DANVA, Datatilsynet, DCA – Nationalt center for fødevarer og jordbrug, Det Økologiske Råd, De frie Energiselskaber, DENFO - Danske Energiforbrugere, Det Økonomiske Råd, DHI, Digitaliseringsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Drivkraft Danmark, DTU Miljø, EjendomDanmark, Energinet, EnviNa, Erhvervslejernes Landsorganisation og Storkøbenhavnske Erhvervslejer Forening, Erhvervsstyrelsen - Team Effektiv Regulering, FinansDanmark, Forbrugerrådet, Forening Danske Revisorer, Foreningen Biogasbranchen, Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark, Foreningen af Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af Lystbådehavne i Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen for Slutbrugere af Energi, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forsyningstilsynet, Fritidshusejernes Landsforening, Greenpeace Danmark, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen, Justitia, Kolonihaveforbundet, Kommunalteknisk Chefforening, Kommunekredit, Kommunernes Landsforening, Kraka, Københavns Universitet, Landbrug og Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsbyggefonden, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen af Landsbysamfund, Landsforeningen Praktisk Økologi, Landsskatteretten, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Miljøteknisk Brancheforening, Nationalt Center for Miljø og Energi, NOAH Energi og Klima, NORECO, Nævnenes Hus, Parcelhusejernes Landsforening, Rigsrevisionen, Samvirkende Energi- og Miljøkontorer, SEGES, Skatteankestyrelsen, SMVDanmark, Spildevandsteknisk Forening, SRF Skattefaglig Forening, Teknologirådet, Teknologisk Institut, Turisterhvervets Samarbejdsforum, Vattenfall, Visit Denmark,

9. Vurdering af konsekvenserne af lovforslaget

Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Administrative lettelser for Forsyningssekretariatet kan følge af, at en andel af de forbrugerejede vandselskaber fremover kan udtræde af reguleringen samt at færre vandselskaber fremadrettet omfattes af reguleringen, som følge af høje udsving i vandforbrug i enkelte år.	Administrative omkostninger for Forsyningssekretariatet relateret til udarbejdelse af vejledninger og indhentning af data. Den del af lovforslaget, som omhandler skattefrihed for mindre vandforsyningssselskaber vurderes at indebære et ikke nævneværdigt mindreprovenu.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Den del af lovforslaget, som omhandler skattefrihed for mindre vandforsyningssselskaber, vurderes samlet set at medføre administrative omkostninger for Skatteforvaltningen på ca. 1,5 mio. kr. i 2020 og ca. 1 mio. kr. i 2021 som følge af sagsbehandling af anmodninger om ophør af skattepligt.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Påvirkning af vandselskabernes økonomiske rammer kan have indirekte effekt på taksterne til forbrugerne, herunder erhvervslivet. Vandselskaber som fravælger den økonomiske regulering skal ikke længere betale afgift til Forsyningssekretariatet og kan opnå en besparelse ved fremadrettet ikke at være forpligtiget til at indhente revisorerklæringer.	Påvirkning af vandselskabernes økonomiske rammer kan have indirekte effekt på taksterne til forbrugerne, herunder erhvervslivet. Afgifter til Forsyningssekretariatet kan stige for vandselskaber, der fremover fortsat er eller bliver omfattet af den økonomiske regulering. Forsyningssekretariatets hjemmel til øget dataindhentning kan medføre en meromkostning for de berørte vandselskaber afhængig af det konkrete databehov.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
[Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering] /[Går videre end minimumskrav i EU-regulering] (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (lovens titel)

Det foreslås at tilføje en populærtitel i parentes efter lovens titel, da loven i almindelighed omtales og er kendt som vandsektorloven. Lovens titel foreslås bibeholdt, idet loven handler om de omfattede vandselskabers organisering og økonomiske forhold, og således ikke er den eneste lov, der regulerer vandsektorens forhold.

Til nr. 2 (§ 2, stk. 1)

Det foreslås at erstatte § 2, stk. 1, med tre nye stykker.

Den gældende bestemmelse beskriver lovens anvendelsesområde.

Ifølge den gældende stk. 1, nr. 1, gælder loven for alle vandselskaber, der enkeltvis eller sammen med andre vandselskaber af samme forsyningsart, som helt eller delvis eller direkte eller indirekte er ejet af en kommune og forsyner eller har til formål at forsyne mindst ti ejendomme med vand eller behandler eller transporterer spildevand hidrørende fra mindst ti ejendomme.

Ifølge den gældende stk. 1, nr. 2, gælder loven endvidere for vandselskaber, der enkeltvis eller sammen med andre vandselskaber af samme forsyningsart, som helt eller delvis, direkte eller indirekte har samme ejerkreds og leverer mindst 200.000 m³ vand årligt og forsyner eller har til formål at forsyne mindst ti ejendomme eller behandler eller transporterer mindst 200.000 m³ spildevand årligt hidrørende fra mindst ti ejendomme.

Vurdering af, om loven finder anvendelse, skal ske for hver forsyningsart, dvs. vand- eller spildevandsforsyning.

Enkelte kommunalt ejede vandselskaber ligger under bagatelgrænsen på 200.000 m³ pr. år, der gælder for ikke-kommunalt ejede vandselskaber, jf. den gældende § 2, stk. 1, nr. 2. Det blev imidlertid ikke vurderet at være hensigtsmæssigt at lade andre regler gælde for disse få vandselskaber end hvad der gælder for de øvrige kommunalt ejede vandselskaber, og derfor er alle kommunalt ejede vandselskaber efter de gældende regler omfattet af loven.

Efter de gældende regler bliver et vandselskab, som leverer, behandler eller transporterer mindst 200.000 m³ årligt, omfattet af loven fra det år, hvor vandmængden overstiger bagatelgrænsen.

Reguleringen af vandselskaber er i dag todelt. Vandselskaber med en debiteret vandmængde mellem 200.000 og 800.000 m³ reguleres med regnskabsmæssige kontrolrammer og et generelt effektiviseringskrav. Vandselskaber med en debiteret vandmængde over 800.000 m³ reguleres

med indtægtsrammer med generelle effektiviseringskrav og individuelle krav til selskaber, der er ineffektive på baggrund af benchmarking.

Et vandselskab, som er blevet omfattet af loven, forbliver omfattet. ØR-bekendtgørelsen indeholder bestemmelser om, at et vandselskab, som krydser grænsen på 800.000 m³, skal anmelde det til Forsyningssekretariatet, og at selskabet herefter underlægges den rammeregulering og effektiviseringskrav, der svarer til den debiterede vandmængde, hvis ændringen må forventes at være vedblivende.

Bestemmelsen nyaffattes med henblik på at tage højde for, at vandselskabernes debiterede vandmængde kan variere på grund af særlige forhold i enkelte år. Det er relevant dels i forhold til afgrænsning af lovens anvendelsesområde, og dels i forhold til, om et vandselskab kan anmode om at udtræde af den økonomiske regulering og skattepligten. Retstilstanden foreslås således ændret fra, at et vandselskab omfattes af loven, når den debiterede vandmængde i ét år overstiger grænsen, til at vandselskabet omfattes, når grænsen overskrides i to på hinanden følgende år.

Der foreslås ikke i øvrigt ændret på den gældende retstilstand i forhold til lovens anvendelsesområde. Både kommunalt ejede og forbrugerejede vandselskaber med en årligt debiteret vandmængde over 800.000 m³ vil således fortsat være omfattet af totaløkonomisk benchmarking, jf. lovens § 4. Alle vandselskaber omfattet af § 2, stk. 1, er omfattet af performancebenchmarking, jf. lovens § 5. Forsyningssekretariatet fastsætter indtægtsrammer efter § 6 for både kommunalt ejede og forbrugerejede vandselskaber med en årligt debiteret vandmængde over 800.000 m³, og regnskabsmæssige kontrolrammer efter § 6 a for vandselskaber med en årligt debiteret vandmængde på højst 800.000 m³.

Det foreslås indledningsvis i *stk. 1*, at loven omfatter vandselskaber, der forsyner eller har til formål at forsyne mindst ti ejendomme, og som falder ind under nr. 1-3. Det er en fortsættelse af den hidtidige retstilstand. Ved et vandselskab forstås et selskab, herunder et kommunalt § 60-fællesskab, en selvejende institution, en forening el.lign., der udøver vand- eller spildevandsforsyningsaktiviteter mod betaling, jf. den gældende § 2, stk. 6, nr. 1, som bliver stk. 8, nr. 1. Bagatelgrænsen på 10 ejendomme svarer til afgrænsningen af "almene vandforsyninger" i vandforsyningsloven. En almen vandforsyning kan være såvel privat som offentligt ejet og skal forsyne eller have til formål at forsyne mindst 10 ejendomme med vand. Afgrænsningen på 10 ejendomme sammenholdt med betingelsen om, at en forsyningsaktivitet skal varetages mod betaling, sikrer, at ikke-almene vandforsyninger, enkelt-udledere og mindre, private spildevandslaug ikke er omfattet af lovens regler om obligatorisk benchmarking og økonomisk regulering.

Omfattet af *nr. 1* er vandselskaber, som helt eller delvis, direkte eller indirekte er eller efter 1. januar 2010 har været ejet af en kommune. Som hidtil omfatter det også kommunalt ejede

vandselskaber under bagatelgrænsen på 200.000 m³ pr. år. Det er en fortsættelse af den hidtidige retstilstand.

Omfattet af *nr. 2* er vandselskaber, som ikke er omfattet af *nr. 1* og i to på hinanden følgende år har en debiteret vandmængde på mindst 800.000 m³ årligt. Dette omfatter også vandselskaber, som er udtrådt af den økonomiske regulering, jf. § 3 a, og som efterfølgende øger den debiterede vandmængde til mindst 800.000 m³ årligt. For vandselskaber, der har haft en debiteret vandmængde under 800.000 m³, men som ikke er udtrådt efter § 3 a, vil en forøgelse af vandmængden til mindst 800.000 m³ i to på hinanden følgende år indebære, at der ikke længere er mulighed for at udtræde af den økonomiske regulering. Et vandselskab, som omfattes af *nr. 2*, reguleres med indtægtsrammer med generelle effektiviseringskrav og individuelle krav til selskaber, der er ineffektive på baggrund af benchmarking, og omfattes endvidere af skattepligt.

Omfattet af *nr. 3* er vandselskaber, som ikke er omfattet af *nr. 1* eller *2* og i to på hinanden følgende år har en debiteret vandmængde på mindst 200.000 m³ årligt. Dette vil have betydning for vandselskaber, som på grund af usædvanlige udsving i debiteret vandmængde, f.eks. på grund af øget vandforbrug i et tørt år, overstiger bagatelgrænsen på 200.000 m³ i enkelte år. Disse selskaber vil hermed helt kunne undgå at blive omfattet af vandsektorloven og skattepligt.

Et vandselskab, som efterfølgende falder ind under betingelserne for at være omfattet af *nr. 1*, vil ikke længere være omfattet af *nr. 2* eller *3*. Et vandselskab, som oprindeligt var omfattet af *nr. 3*, men efterfølgende falder ind under betingelserne for at være omfattet af *nr. 1* eller *nr. 2*, vil ikke længere være omfattet af *nr. 3*. Et vandselskab kan således flytte sig fra *nr. 3* til *nr. 1* eller *2* og fra *nr. 2* til *nr. 1*. Derimod kan der ikke ske flytning fra *nr. 1* til *nr. 2* eller *3*, fra *nr. 2* til *nr. 3* eller helt ud af loven. Undtagelse fra dele af reguleringen kan ske på grundlag af §§ 3 eller 3 a.

Den debiterede vandmængde vedrører, som efter de hidtidige regler, behandlet vandmængde i bred forstand og kan bestå i både indvinding, transport og teknisk behandling. Forsyninger, der alene transporterer vand eller spildevand, er således også omfattet af loven, hvis den transporterede vandmængde overstiger 200.000 m³.

Stillingtagen til, om et vandselskab omfattes med virkning fra 1. januar i et kalenderår, sker på baggrund af vandmængden opgjort for kalenderårene to og tre år før. Det er således f.eks. vandmængden opgjort for kalenderårene 2018 og 2019, der er afgørende for, om et vandselskab omfattes af den økonomiske regulering med virkning fra 1. januar 2021.

De foreslåede bestemmelser omfatter også tilfælde, hvor overskridelse af grænsen må antages at være vedvarende allerede i det første år med en højere vandmængde. Det vil f.eks. være tilfældet ved udvidelse af forsyningsområdet eller ved etablering af et nyt vandselskab, f.eks. et fælles produktionsvandværk. Også i disse tilfælde vil vandselskabet således først blive omfattet efter to år. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har vurderet, at det i praksis vil have så begrænset

betydning i forhold til, hvilke selskaber der omfattes af loven, at der ikke er grundlag for at fastsætte særskilte regler herom. Dels er det formentlig ikke ofte forekommende, at der er væsentlige udsving henover de fastsatte grænser for debiteret vandmængde, og dels er der kun tale om to på hinanden følgende år, før et vandselskab vil blive omfattet af reguleringen. Endvidere kan det være vanskeligt præcist at fastslå, hvad der er årsagen til den øgede debiterede vandmængde, og om overskridelsen dermed må antages at være vedvarende, hvilket kan skabe uklarhed i forhold til fastlæggelse af skattepligt.

Der foreslås indsat en bestemmelse i § 2, stk. 2, om, at et vandselskab er omfattet af stk. 1, hvis det enkeltvis eller sammen med andre vandselskaber af samme forsyningsart, som helt eller delvis, direkte eller indirekte har samme ejerkreds, overskrider de i stk. 1 angivne grænser. Denne regel forhindrer, at der gennemføres en opdeling, blot for at undgå at være omfattet af loven. Dette fremgik tidligere af § 2, stk. 1, og foreslås flyttet til et selvstændigt stykke for at undgå sproglige gentagelser i stk. 1 og lette læsningen af denne. Det er ikke hensigten at ændre den gældende retstilstand. Den behandlede vandmængde for vandforsyning, henholdsvis spildevandsforsyning skal således fortsat opgøres på koncernniveau. Det samme gælder opgørelsen af antal ejendomme, der forsynes. Omfatter en koncern eksempelvis to vandselskaber med vandforsyningsaktivitet, der hver leverer 150.000 m³ vand pr. år, er begge omfattet af loven, da koncernen i alt leverer over 200.000 m³ vand pr. år.

Der foreslås indsat en bestemmelse i stk. 3 om, at et vandselskab er omfattet af stk. 1, nr. 2 eller 3, fra tidspunktet for fusionen, hvis et eller flere af de fusionerede selskaber var omfattet af loven før fusionen. I så fald vil det fusionerede vandselskab således ikke først blive omfattet, når selskabet har overskredet den i stk. 2 eller 3 nævnte grænse i to på hinanden følgende år. Hvis et vandselskab hidtil har været omfattet af loven, vil det ikke være hensigtsmæssigt, at det i en periode er ude af reguleringen i forbindelse med fusion med et mindre vandselskab. Hvis ingen af de fusionerende selskaber derimod tidligere har været omfattet af loven, vil perioden forud for, at det fusionerede selskab bliver omfattet, give mulighed for at forberede selskabets indtræden i den økonomiske regulering.

Et fusioneret vandselskab kan også være omfattet af stk. 1, nr. 1, fra tidspunktet for fusionen. Dette følger direkte af nr. 1, da denne bestemmelse i modsætning til nr. 2 og 3 ikke indeholder en forudsætning om at opfylde betingelserne i to på hinanden følgende år for at være omfattet.

Til nr. 3 (§ 2, stk. 3, der bliver stk. 5)

Den gældende bestemmelse angiver, hvilke af lovens bestemmelser der tillige finder anvendelse for andre vandselskaber, som ikke er omfattet af § 2, stk. 1.

Der foreslås indsat henvisning til § 2, stk. 6 (tidligere § 2, stk. 4), da der med denne bestemmelse, sådan som den foreslås ændret, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, pålægges et vandselskab, som ikke er omfattet af vandsektorloven, en indberetningspligt til Forsyningssekretariatet.

Der foreslås endvidere indsat henvisning til den foreslåede nye § 3 a, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, da denne bestemmelse også stiller krav til vandselskaber, som ikke er omfattet af § 2, stk. 1, om at følge den fastlagte beslutningsprocedure, når der skal træffes beslutning om, at et fællesejet vandselskab skal udtræde af reguleringen.

Til nr. 4 (§ 2, stk. 4, der bliver stk. 6)

Efter den gældende § 2, stk. 4, skal de vandselskaber, der opfylder betingelserne for at være omfattet af § 2, stk. 1, skriftligt anmelde dette til Forsyningssekretariatet. Der skal ske anmeldelse, hvis et vandselskab opnår en størrelse, der medfører, at det omfattes af stk. 1.

Det foreslås, at pligten til anmeldelse også skal gælde for vandselskaber, der i et kalenderår overskrider grænsen i § 2, stk. 1, nr. 2 eller 3. Selvom et vandselskab ikke på dette tidspunkt bliver omfattet af loven, vil det være hensigtsmæssigt, at Forsyningssekretariatet bliver gjort opmærksom på, at et vandselskab muligvis bliver omfattet af den økonomiske regulering det følgende år. Samtidig får vandselskabet mulighed for at forberede sig på at træde ind i den økonomiske regulering, hvis det bliver aktuelt.

Hvis vandselskabet i det efterfølgende år igen anmelder en overskridelse af grænsen i § 2, stk. 1, nr. 2 eller 3, opretter Forsyningssekretariatet vandselskabet i Vanddata med henblik på, at selskabet kan indberette data til brug for fastsættelse af en økonomisk ramme for vandselskabet, jf. § 26 i den gældende ØR-bekendtgørelse.

Til nr. 5 (§ 2, stk. 8, nr. 5)

Bestemmelsen er ny.

Den gældende bestemmelse i § 2, stk. 6, der bliver stk. 8, indeholder definitioner på nogle af lovens begreber.

Der foreslås indsat en bestemmelse, der definerer et forbrugerejet vandselskab som et vandselskab, der udelukkende er direkte eller indirekte ejet af de tilknyttede forbrugere med tinglyst adkomst til fast ejendom i vandselskabets forsyningsområde.

Ved et forbrugerejet vandselskab forstås således et vandselskab, hvor forbrugerne ejer andele og er den højeste myndighed i forhold til beslutninger vedrørende vandselskabet, enten via afholdelse af generalforsamling eller via et repræsentantskab, som udpeges af forbrugerne.

Bestemmelsen skal forstås således, at alle permanent tilknyttede forbrugere med tinglyst adkomst til fast ejendom i forsyningsområdet skal være medejere af vandselskabet, for at selskabet er

omfattet af definitionen. En forbruger i den nye bestemmelses forstand er ikke alene en privat husstand, men kan også være en virksomhed, der ejer en ejendom i forsyningsområdet. Derimod er lejere af fast ejendom ikke forbrugere i bestemmelsens forståelse af begrebet. Et vandselskab vil kunne anses for omfattet af definitionen, selv om der kan være aftagere, som selskabet midlertidigt leverer vand til, uden at de er medejere af vandselskabet, f.eks. hvor vandselskabet leverer vand til et byggeprojekt eller et omrejsende cirkus. Vandselskabet kan også betragtes som forbrugerejet, selvom selskabet, udover at levere til egne forbrugere, også leverer vand til et andet vandselskab.

Til nr. 6 (§ 3, stk. 1)

Et vandselskab, som er blevet omfattet af loven, forbliver omfattet. Med den gældende bestemmelse i § 3, stk. 1, er der dog mulighed for, at et vandselskab, der i tre år har ligget under lovens bagatelgrænse på 200.000 m³, kan søge om at blive undtaget fra lovens regler om benchmarking og økonomisk regulering. Vandselskabet skal i hvert af de tre forudgående år have ligget under grænsen, idet der ikke er tale om en gennemsnitlig vandmængde. Perioden på tre år er fastsat for at sikre, at nedgangen i indvinding m.v. er af mere varig karakter og ikke blot er udtryk for tilfældige udsving.

Kommunalt ejede vandselskaber har ikke mulighed for at søge om undtagelse, da det er ejerskabet og ikke den debiterede vandmængde, der er afgørende for, at kommunalt ejede vandselskaber er omfattet, når de forsyner eller har til formål at forsyne mindst ti ejendomme.

Et vandselskab, der er omfattet af lovens § 2, stk. 1, nr. 1, kan ifølge den gældende § 3, stk. 2, søge om at blive undtaget efter § 3, stk. 1, såfremt kommunens ejerskab ophører, eksempelvis ved at vandselskabet overdrages til forbrugerne. I denne situation skal vandselskabet opfylde betingelserne om i mindst tre på hinanden følgende år at have ligget under bagatelgrænsen på 200.000 m³ for at kunne undtages fra § 2, stk. 1, nr. 2.

Bestemmelsen nyaffattes med henblik på at ensrette formuleringerne med de foreslåede justeringer i § 2, stk. 1, og den nye bestemmelse i § 3 a. Der er ikke tilsigtet en ændret retstilstand med de ændrede formuleringer, herunder at et vandforsyningsselskab forbliver skattepligtigt, selvom det efter bestemmelsen undtages for lovens regler om benchmarking og økonomisk regulering.

Til nr. 7 (§ 3, stk. 3)

Den gældende § 3, stk. 3, fastsætter, at Forsyningssekretariatet træffer afgørelse om undtagelse efter stk. 1 og 2 efter modtagelse af den fornødne dokumentation for kravets opfyldelse, og at undtagelsen har virkning fra førstkommande hele kalenderår.

Den gældende § 3, stk. 3, ophæves og bestemmelsens indhold foreslås i stedet at indgå som en del af den foreslåede bestemmelse i § 3 b, stk. 1, som vil omfatte afgørelser efter både §§ 3 og 3 a. Bestemmelsen ændres ikke indholdsmæssigt udover det.

Til nr. 8 (§§ 3 a-c)

Bestemmelserne i §§ 3 a-c er nye.

Det foreslås i § 3 a, stk. 1, at et forbrugerejet vandselskab, som er omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, kan anmode om at udtræde af den økonomiske regulering. Muligheden gælder for vandselskaber med en årlig debiteret vandmængde mellem 200.000 og 800.000 m³. Vandselskabet skal være forbrugerejet, jf. definitionen herpå i den nye bestemmelse i § 2, stk. 8, nr. 5.

Forslaget om mulighed for udtræden omfatter således ikke de kommunalt ejede selskaber med en årlig debiteret vandmængde mellem 200.000 og 800.000 m³. Forslaget omfatter heller ikke selvejende vandselskaber eller i øvrigt privatejede vandselskaber, som ikke er forbrugerejede.

Det foreslås, at beslutning om at anmode om udtræden skal træffes af vandselskabets forbrugere efter de regler, som gælder for ændring af vandselskabets vedtægter. Dette indebærer, at der kan være varierende krav til flertallets størrelse og quorum fra vandselskab til vandselskab. Hvis det ifølge vandselskabets vedtægter er et krav, at beslutning træffes på en generalforsamling eller et repræsentantskabsmøde, vil det være disse regler, der skal følges for at træffe beslutning om udtræden.

Det foreslås i stk. 2, at et vandselskab, som udelukkende er ejet af flere forbrugerejede vandselskaber i fællesskab, kan anmode om udtræden af den økonomiske regulering, hvis de forbrugerejede vandselskaber, som ejer vandselskabet i fællesskab, beslutter at anmode om udtræden efter de regler, som gælder for ændring af det fællesejede vandselskabs vedtægter. En beslutning om, at et forbrugerejet vandselskab støtter et forslag om at anmode om, at det fællesejede vandselskab udtræder, skal vedtages efter de regler, som gælder for ændring af det enkelte vandselskabs vedtægter.

Hvis et vandselskab ejet af andre vandselskaber i fællesskab ønsker at udtræde, skal der således gennemføres en beslutningsprocedure i alle de berørte vandselskaber. De vandselskaber, som er medejere af det fælles vandselskab, skal træffe beslutning i de enkelte vandselskaber efter samme procedure som ville gælde, hvis vandselskabet selv skulle udtræde. Herefter skal der træffes beslutning i det fællesejede vandselskab efter de regler, som gælder for vedtægtsændring i dette selskab. Det kan eventuelt være i forbindelse med et repræsentantskabsmøde i det fællesejede vandselskab.

Hvis en eller flere af det fællesejede vandselskabs ejere ikke er forbrugerejet, men f.eks. har kommunalt ejerskab, vil det fælles selskab ikke være omfattet af udtrædelsesmuligheden, da den kun gælder for forbrugerejede vandselskaber.

Det foreslås i *stk. 3*, at vandselskabets bestyrelse senest 14 dage før afholdelse af afstemning om et forslag om udtræden skal oplyse forbrugerne om, hvilken betydning det har for vandselskabet at udtræde af den økonomiske regulering. Det er hensigten, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og/eller Forsyningssekretariatet udarbejder en beskrivelse af reglerne, som vandselskabet skal sende til forbrugerne forud for afstemning i det forbrugerejede vandselskab. Beskrivelsen vil indeholde oplysninger om, hvilke regler om økonomisk regulering, som vandselskabet ikke længere vil være omfattet af i tilfælde af udtræden, og hvilke regler om økonomisk regulering, som vandselskabet fortsat vil være omfattet af uanset udtræden.

Vandselskabets bestyrelse skal endvidere oplyse forbrugerne om vandselskabets økonomiske forhold samt forventede økonomiske og administrative konsekvenser ved udtræden. Det kunne f.eks. være oplysninger om priser, rammernes sammensætning og niveau, henlæggelser m.v. Der vil blive fastsat nærmere regler herom i medfør af *stk. 7*.

Det foreslås i *stk. 4*, at reglerne om udtræden i *stk. 1-3* også finder anvendelse på vandselskaber, som er omfattet af loven efter § 2, *stk. 1*, nr. 1, hvis kommunens ejerskab ophører. For at reglerne om udtræden skal kunne anvendes, forudsættes det, at vandselskabet overdrages til forbrugereje, og at betingelserne for udtræden i øvrigt opfyldes, herunder de betingelser, der fremgår af *stk. 1-3* og af de regler, der fastsættes i medfør af den foreslåede *stk. 7*.

Det foreslås i *stk. 5*, at reglerne om udtræden i *stk. 1-3* også finder anvendelse på vandselskaber, som er omfattet af loven efter § 2, *stk. 1*, nr. 2, men som i to på hinanden følgende år har haft en debiteret vandmængde på mindre end 800.000 m³. Det betyder, at et forbrugerejet vandselskab, som hidtil ikke har haft mulighed for at anmode om at udtræde fordi den årligt debiterede vandmængde har været over 800.000 m³, får mulighed for at anmode om udtræden, hvis den årligt debiterede vandmængde har været under 800.000 m³ i to på hinanden følgende år. Et vandselskab, som er trådt ud, vil dog blive omfattet af den økonomiske regulering igen, hvis den årligt debiterede vandmængde efterfølgende overstiger 800.000 m³. Det vil derfor ikke være hensigtsmæssigt for vandselskabet at anmode om udtræden, hvis det kan forventes, at den årligt debiterede vandmængde ikke vedvarende vil være mindre end 800.000 m³. Det forudsættes, at betingelserne for udtræden i øvrigt opfyldes.

Det foreslås i *stk. 6*, at et vandselskab kan anmode om at genindtræde i den økonomiske regulering. En genindtræden vil samtidig indebære en genopståen af skattepligten. Beslutning om genindtræden skal træffes efter den samme beslutningsprocedure, som gælder for en beslutning om udtræden, jf. *stk. 1* og *2*. Det vil sige, at beslutning skal træffes efter de regler, som gælder for ændring af vandselskabets vedtægter. Hvis der er tale om et fællesejet vandselskab, skal der således gennemføres en beslutningsprocedure i alle de berørte vandselskaber og i det fællesejede vandselskab. Alle beslutninger skal ske efter det enkelte vandselskabs procedureregler for

ændringer af vedtægter. Der stilles dog ikke nærmere krav til oplysningsgrundlag i forbindelse med en beslutning om genindtræden.

Det foreslås i *stk. 7*, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om grundlaget for en beslutning om udtræden af den økonomiske regulering. Bemyndigelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 3 a, *stk. 3*. Ministeren kan endvidere efter forhandling med erhvervsministeren bemyndige Forsyningssekretariatet til at fastsætte sådanne regler. Den foreslåede lovbestemte adgang for ministeren til at bemyndige Forsyningssekretariatet til at fastsætte sådanne regler berører ikke ministerens mulighed for på ulovbestemt grundlag at kunne henlægge opgaver indenfor eget ressort.

Bemyndigelsen forventes bl.a. anvendt til at fastsætte nærmere regler om, hvilke oplysninger forbrugerne skal have, før en beslutning om udtræden kan træffes, og nærmere regler om krav til dokumentation for, at beslutningen er truffet i overensstemmelse med kravene i § 3 a, *stk. 1-3*.

Bemyndigelsen forventes endvidere anvendt til at fastsætte regler om, at vandselskabet skal anmode Forsyningssekretariatet om udtræden inden den 1. april 2020, hvis det skal kunne forventes, at Forsyningssekretariatet træffer afgørelse i 2020 og beslutningen dermed får virkning fra år 2021. Denne frist er begrundet i, at fristen for indberetning til Forsyningssekretariatet til brug for kontrol med overholdelse af den økonomiske ramme er den 15. april. Det er derfor hensigtsmæssigt, at Forsyningssekretariatet inden dette tidspunkt er bekendt med ændringer i, hvilke selskaber der skal have fastsat en økonomisk ramme for 2021. For så vidt angår anmodning om udtræden i de efterfølgende år, forventes fristen fastsat til 1. marts af hensyn til tilrettelæggelsen af Forsyningssekretariatets arbejde.

Forsyningssekretariatet træffer ifølge den foreslåede § 3 b afgørelse om undtagelse efter §§ 3 og 3 a efter modtagelse af dokumentation for, at kravene herfor er opfyldt. Undtagelsen har virkning fra førstkommande hele kalenderår efter afgørelsen. Forsyningssekretariatet kan offentliggøre en oversigt over vandselskaber, der er udtrådt, med oplysninger om selskabernes slutstatus i forhold til den økonomiske regulering.

Ved ansøgning efter § 3 skal ansøgeren dokumentere, at vandselskabets debiterede vandmængde de seneste tre på hinanden følgende år har været mindre end 200.000 m³ årligt. Der henvises til bemærkningerne til § 3, *stk. 1*.

Ved ansøgning efter § 3 a skal ansøgeren dokumentere, at forbrugernes beslutning om udtræden eller genindtræden er truffet i overensstemmelse med kravene til beslutningsprocedure og oplysningsgrundlag. De nærmere krav hertil vil fremgå af bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber og af vejledningsmateriale. Der henvises til bemærkningerne til § 3 a, *stk. 3 og 7*.

Vandselskabet har krav på at blive undtaget, såfremt det opfylder betingelserne i § 3 eller § 3 a. Forsyningssekretariatets afgørelser efter §§ 3 og 3 a og regler udstedt i medfør af § 3, stk. 3, og § 3 a, stk. 5, kan af vedkommende vandselskab påklages til Konkurrenceankenævnet, jf. § 26.

Det foreslås i § 3 c, at et udtrådt vandselskab, der på grund af ændringer i ejerforholdene ikke længere opfylder betingelserne for at være forbrugerejet, skal meddele dette til Forsyningssekretariatet. Vandselskabet omfattes igen af den økonomiske regulering med virkning fra førstkommende hele kalenderår efter, at betingelserne for at være forbrugerejet ikke længere er opfyldt.

Til nr. 9

Vandsektorlovens § 8 indeholder en bemyndigelse til klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om den økonomiske regulering af vandselskaberne. Ministeren fastsætter efter den gældende bestemmelse regler om fastsættelse og kontrol af indtægtsrammer, jf. § 6 og regnskabsmæssige kontrolrammer, jf. § 6 a, herunder om beregningsmetode, effektiviseringskrav, reguleringsperioder, indfasningsperioder, kontrolperioder, hvilke økonomiske og andre oplysninger der skal indgå i fastsættelsen, samt om indberetningens form, herunder at indberetning skal ske elektronisk, og frister for indberetningen. Ministeren fastsætter endvidere regler om tillæg til indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer.

Det foreslås i forhold til indberetning at præcisere, at det er vandselskabernes indberetning af oplysninger til Forsyningssekretariatet, der omtales i bestemmelsen. De indholdsmæssige krav til indberetningen vil dog fortsat blive fastsat med hjemmel i lovens § 20, jf. også bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 11.

Bestemmelsen er udmøntet i ØR-bekendtgørelsen. Som forberedelse af den kommende gennemførelse af resterende dele af den politiske aftale om justeret økonomisk regulering af vandsektoren er det hensigten at ændre bekendtgørelsen på flere punkter.

Det er hensigten, at der fremsættes lovforslag i 2021 om gennemførelse af hovedelementerne af den politiske aftale, således at de nye regler om økonomisk regulering kan træde i kraft 1. januar 2022. Forsyningssekretariatet kan således tidligst i 2022 træffe afgørelse efter de nye regler.

Efter den politiske aftale skal alle selskaber, som er omfattet af den økonomiske regulering, være omfattet af samme regler, uanset om de har en debiteret vandmængde over eller under 800.000 m³. Når de justerede regler træder i kraft, forventes der derfor ikke at være grund til, at de små selskaber har en anden kadence for fastsættelse af økonomiske rammer end de store. Af hensyn til fordeling af Forsyningssekretariatets arbejdsbyrde vil det dog være hensigtsmæssigt, at ikke alle

selskaber skal have afgørelse om nye rammer samme år, hvorfor det forventes, at der træffes afgørelse om hhv. drikke- og spildevandsselskaber med et års forskydning.

Med de nuværende reguleringsperioder, vil der for mindre selskaber og større spildevandsselskaber i henholdsvis 2020 og 2021 skulle træffes afgørelse for en 4-årig reguleringsperiode, der løber henholdsvis 2021-24 og 2022-25. Vandselskaberne vil herefter forvente at kunne fordele deres indtægter frit over den nye 4-årige reguleringsperiode med tilhørende kontrolperiode. Det vil være uhensigtsmæssigt for både vandselskaber og myndigheder, hvis den nye regulering skal indføres midt i en periode. Hvis man først indfører den nye regulering, når disse reguleringsperioder er slut, vil ændringerne imidlertid først slå igennem for de sidste selskaber i 2026. For at sikre en hurtigere indfasning er det derfor hensigten i en overgangsperiode at ændre reglerne om reguleringsperioder og tilhørende kontrolperioder i forhold til det, der blev tilkendegivet i bemærkningerne til § 8, jf. de specielle bemærkninger til § 1, nr. 16, i lov nr. 132, jf. Folketingstidende 2015-16, A, L 91 som fremsat, side 45. Det er således hensigten, at de afgørelser, der træffes i perioden indtil den justerede regulering træder i kraft, dvs. formentlig i årene 2020 og 2021, tilpasses den ønskede kadence for reguleringsperioder efter den forventede kommende regulering. Perioderne forventes derfor indtil videre afpasset, således at de udløber i 2022 for drikkevandsselskaber og 2023 for spildevandsselskaber.

Det betyder, at spildevandsselskaber og mindre drikkevandsselskaber formentlig får afgørelse om en to- eller tre-årig reguleringsperiode i stedet for en fire-årig i henholdsvis 2021 og 2020, således at perioden for drikkevandsselskaber udløber i 2022 og for spildevandsselskaber i 2023. For større drikkevandsselskaber, som efter de gældende regler har en reguleringsperiode, der løber til og med 2022, forventes det foreløbig, at reglerne ikke ændres i overgangsperioden forud for det kommende lovforslag om justering af den økonomiske regulering.

Der kan forventeligt træffes afgørelse efter de nye regler i 2022, gældende fra 2023, for drikkevandsselskaber og i 2023, gældende fra 2024, for spildevandsselskaber.

Til brug for de afgørelser, Forsyningssekretariatet formentlig i 2022 og 2023 vil skulle træffe efter den justerede regulering, vil der være behov for, at selskaberne indberetter andre oplysninger end efter den gældende regulering. Der henvises herom til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 11.

Højesteret afsagde den 8. november 2018 to domme i sagerne 27/2018 og 28/2018 vedrørende fastsættelse af vandselskabers skattemæssige indgangsværdier ved overgang til skattepligt. Den ene dom er offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen (U 2019.574 H). Dommene betyder, at en række vandselskaber skal have store beløb tilbage i skat. Det fremgår af sidste del af den politiske aftales punkt 3, at partierne er enige om, at de penge, som vandselskaberne skal have tilbage i

skat efter dommene i skattesagen, skal tilbage til forbrugerne i form af lavere priser, i det omfang at skattebetalingen historisk er opkrævet 1:1 hos forbrugerne via taksterne.

Det er hensigten at ændre bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber, så det sikres, at aftalen gennemføres på en hensigtsmæssig måde.

I forarbejderne til § 8 er det forudsat, at de økonomiske rammer skal overholdes indenfor en regulerings-/kontrolperiode, jf. de specielle bemærkninger til § 1, nr. 16, i lov nr. 132, jf. Folketingstidende 2015-16, A, L 91 som fremsat, side 45. Dette forventes at blive modificeret i forhold til den tilbagebetalte skat.

Sambeskatning i en koncern indebærer, at skattemæssige underskud, som kan opstå i et selskab med høje skattemæssige afskrivninger, kan modregnes i overskud i et andet selskab i sambeskatningen. For koncernen indebærer det, at der udarbejdes et samlet skatteregnskab, og at der kun udløses skat, hvis koncernen samlet set har skattemæssigt overskud. Et selskab, hvis underskud anvendes i et andet selskab, har ret til en godtgørelse fra det andet selskab svarende til skatteværdien af underskuddet. For vandselskaber, der indgår i en koncern, kan dommene i skattesagerne medføre, at vandselskabet enten skal have penge tilbage fra andre dele af koncernen eller tilbagebetale et beløb til et andet selskab i koncernen, alt afhængig af, om vandselskabet har overført eller anvendt underskud til eller fra andre dele af koncernen. Udgifterne vil blive betragtet som en ikke-påvirkelig omkostning, som vil blive lagt oven i vandselskabets økonomiske ramme. Det er hensigten også at justere reglerne om, hvordan disse transaktioner skal behandles i forhold til den økonomiske regulering.

Til nr. 10

§ 14, stk. 2, fastlægger, at lov om aktindsigt i miljøoplysninger gælder for vandselskaber, som ikke er underlagt offentlig kontrol, og som er omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1 og 2.

Som konsekvens af den ændrede nummerering i § 2, stk. 1, foreslås det at slette henvisningen til nr. 1 og nr. 2, da lov om aktindsigt i miljøoplysninger skal gælde for alle vandselskaber omfattet af § 2, stk. 1, som ikke er underlagt offentlig kontrol.

Til nr. 11

Den gældende bestemmelse i § 20, stk. 1, 1. pkt., bemyndiger klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om indlevering af data fra vandselskaber til Forsyningssekretariatet.

Det foreslås at indsætte en specificering af de formål, som dataindsamlingen kan tjene. Det foreslås således, at der skal stilles krav om data til brug for Forsyningssekretariatets fastsættelse og kontrol af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer. Dette svarer til det, som ministeren efter bemærkningerne til den gældende bestemmelse kan fastsætte regler om i dag.

Det foreslås, at der derudover kan fastsættes krav om indlevering af data til brug for Forsyningssekretariatets generelle analyser m.v.

Med hjemmel i vandsektorlovens § 9, stk. 4, er det i § 4 i bekendtgørelse om Forsyningssekretariatets virksomhed fastsat, at Forsyningssekretariatet foretager analyser m.v. til understøttelse og opfyldelse af lovens formål. Forsyningssekretariatet har imidlertid ikke hjemmel til at kræve indberetning af oplysninger alene til brug for disse analyser. Forsyningssekretariatets analyser er derfor baseret på de oplysninger, som de får indberettet til brug for fastsættelse og kontrol af de økonomiske rammer, suppleret med frivillige indberetninger fra vandselskaberne. Dette medfører en risiko for, at datagrundlaget ikke bliver repræsentativt og dækkende, hvilket potentielt svækker analyserne.

Som forberedelse af gennemførelsen af den politiske aftale om justeret økonomisk regulering af vandsektoren skal Forsyningssekretariatet gennemføre en række analyser. Det drejer sig om analyse af effektiviseringskrav i vandsektoren, model for finansieringsramme til vandselskabers investeringer, inddragelse af vandforbrugeres præferencer og tilfredshed i vandsektorreguleringen, økonomisk benchmarking med forsyningsikkerhedsparametre og en hensigtsmæssig model for økonomiske sanktioner og belønninger i vandsektorreguleringen. Til brug for nogle af analyserne har Forsyningssekretariatet behov for at kunne indhente data fra selskaberne. F.eks. kan analysen om forbrugerpræferencer forudsætte indhentning af oplysninger om, hvordan vandselskaberne i dag arbejder med forbrugertilfredshed, herunder effekten heraf, og oplysninger om selskabernes kundesammensætning med henblik på at sikre repræsentativiteten af analyserne. Til analysen om forrentning kan det f.eks. omfatte visse regnskabsmæssige data, som ikke indberettes i dag, f.eks. selskabernes faktiske investeringer, der kan adskille to typer af investeringer: investeringer for aktiver, der erstatter de gamle aktiver, og nye investeringer. Det kan endvidere omfatte data om selskabernes individuelle gearingsniveau og gennemsnitlig løbetid af gæld. For at analyserne kan blive så retvisende som muligt, er der behov for et repræsentativt og dækkende datagrundlag. Dette vil give det bedste grundlag for den kommende justering af reguleringen. Det er derfor hensigten at fastsætte regler om, at vandselskaberne skal indlevere data til brug for disse analyser.

Regler fastsat med hjemmel i bestemmelsen skal udarbejdes i overensstemmelse med almindelige retssikkerhedsmæssige principper, herunder forvaltningsretlige principper om proportionalitet, og dansk ret i øvrigt, herunder retssikkerhedsloven. Der vil ikke kunne fastsættes regler, som væsentligt belaster virksomhedernes økonomi og ressourceforbrug ved afgivelse af oplysninger.

Det skøn, som Forsyningssekretariatet foretager ved anvendelsen af reglerne vil ligeledes skulle foretages i overensstemmelse med dansk rets almindelige principper, herunder forvaltningsretlige principper, og lovgivningen i øvrigt. Udøvelsen af beføjelsen efter den foreslåede bestemmelse vil således skulle ske inden for grænserne af retssikkerhedsloven. Beføjelsen til at indhente oplysninger vil således skulle udøves proportionalt. Det vil sige, at bestemmelsen kun må anvendes, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, og hvis anvendelsen af bestemmelsen står i et rimeligt forhold til formålet.

Oplysninger, som Forsyningssekretariatet allerede er i besiddelse af, eller som Forsyningssekretariatet indhenter i medfør af de almindelige indberetninger til brug for fastsættelse og kontrol af de økonomiske rammer, vil ikke kunne kræves indleveret til brug for analyser.

Det er hensigten indtil videre kun at anvende bemyndigelsen i forhold til de igangværende analyser i Forsyningssekretariatet, jf. ovenfor. Overvejelser om en mere bred hjemmel til at indhente data vil ske i forbindelse med det kommende lovforslag om justering af den økonomiske regulering som opfølgning på den politiske aftale, hvor Forsyningssekretariatets rolle og opgaver i det hele taget skal behandles.

Det er hensigten - ud over regler om data til analyser - at ændre de nuværende indberetningskrav i ØR-bekendtgørelsen, som angiver, hvilke oplysninger selskaberne skal indberette til brug for fastsættelse af økonomiske rammer og kontrollen heraf, og som er udstedt med hjemmel i den gældende bestemmelse i § 20.

Med den justerede regulering, som foreløbig forventes at træde i kraft den 1. januar 2022, vil selskaberne skulle indberette nye typer af oplysninger, bl.a. til brug for fastsættelse af selskabers forrentningsramme og til brug for benchmarking af de mindre selskaber, som ikke efter de gældende regler er underlagt krav om benchmarking. Det vil være hensigtsmæssigt, at selskaberne så vidt muligt allerede i 2020 kender de kommende indberetningskrav, så selskaberne kan indrette sig efter de nye regler, selv om selve indberetningen først skal ske, når den justerede regulering træder i kraft. Ændringen af indberetningskravene forventes bl.a. at bygge på resultaterne af nogle af Forsyningssekretariatets analyser, særlig analysen om fastsættelse af forrentningsramme. Selv om der vil kunne ske ændringer som følge af den endelige udformning af den justerede regulering, forventes det, at indberetningskravene, der skal finde anvendelse fra 2022, for størstedelens vedkommende kan fastlægges i 2020. Der bør derfor så vidt muligt allerede i 2020 ske en ændring af indberetningskravene i ØR-bekendtgørelsen og Forsyningssekretariatets vejledning herom, selv om de nye krav tidligst forventes at skulle finde anvendelse fra 2022.

Til nr. 12

§ 30 vedrører straf for overtrædelse af vandsektorloven.

Som konsekvens af den foreslåede indsættelse af to nye stykker i § 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås rettelse af henvisningen i stk. 1, nr. 1, til § 2, stk. 4, ændret til § 2, stk. 6.

Til nr. 13

§ 30 vedrører straf for overtrædelse af vandsektorloven.

Som konsekvens af den foreslåede indsættelse af § 3 c, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, foreslås indsat en bestemmelse om straf for overtrædelse af pligten til at give meddelelse til Forsyningssekretariatet om, at vandselskabet ikke længere opfylder betingelserne for at være forbrugerejet på grund af ændringer i ejerforholdene.

Overtrædelser straffes efter lovens almindelige bestemmelser herom i vandsektorlovens § 30.

Til § 2

Til nr. 1

Elforsyningslovens § 20 b indeholder bestemmelser om netvirksomheders særskilte identitet, og har i stk. 3 en henvisning til § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold. Som følge af indsættelsen af en populærtitel, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås dette ændret til vandsektorlovens § 2, stk. 1. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1.

Til nr. 2

Elforsyningslovens § 37 a indeholder bestemmelser om bl.a. anvendelse af midler fra aktiviteter omfattet af elforsyningsloven, varmforsyningsloven, lov om fjernkøling eller naturgasforsyningsloven til aktiviteter omfattet af bl.a. vandsektorloven samt krav om selskabsmæssig adskillelse mellem forsyningsaktiviteter.

Den foreslåede ændring er indsat som konsekvens af ændringerne i vandsektorlovens § 2, hvor stk. 3 bliver til stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, og indsættelsen af en populærtitel, jf. lovforslagets § 1, nr. 1. Elforsyningsloven skal herefter henvise til vandsektorlovens § 2, stk. 1 og 5. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1-3.

Til § 3

Til nr. 1

Varmeforsyningslovens § 23 m indeholder bestemmelser om bl.a. anvendelse af midler fra aktiviteter omfattet af varmforsyningsloven, elforsyningsloven, lov om fjernkøling eller naturgasforsyningsloven til aktiviteter omfattet af bl.a. vandsektorloven samt krav om selskabsmæssig adskillelse mellem forsyningsaktiviteter.

Den foreslåede ændring er indsat som konsekvens af ændringerne i vandsektorlovens § 2, hvor stk. 3 bliver til stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, og indsættelsen af en populærtitel, jf. lovforslagets § 1, nr. 1. Varmeforsyningsloven skal herefter henvise til vandsektorlovens § 2, stk. 1 og 5. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1-3.

Til § 4

Til nr. 1

Efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 h, er vandforsyningsselskaber, der er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, selskabsskattepligtige. Vandforsyningsselskaber omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, er dels kommunalt ejede vandforsyningsselskaber, jf. vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 1, dels øvrige vandforsyningsselskaber, såfremt de leverer en vandmængde på mindst 200.000 m³ årligt, jf. den gældende vandsektorlovs § 2, stk. 1, nr. 2.

Ved lovforslagets § 1, nr. 2, 5 og 8, er foreslået ændringer af vandsektorloven, hvorefter visse vandforsyningsselskaber vil få mulighed for at udtræde af de regler i vandsektorloven, der omhandler den økonomiske regulering.

Det følger af den foreslåede § 3 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, at de vandforsyningsselskaber, der vil få mulighed for udtræden, er vandforsyningsselskaber som defineret i den foreslåede bestemmelse i vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 3, dvs. forbrugerejede vandforsyningsselskaber, der i to på hinanden følgende år, hvert år har leveret mindst 200.000 m³ men under 800.000 m³ vand. Endvidere vil også vandforsyningsselskaber som defineret i den foreslåede bestemmelse i vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 1, der på ansøgningstidspunktet ikke længere er kommunalt ejede, og vandforsyningsselskaber som defineret i den foreslåede bestemmelse i vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 2, der på ansøgningstidspunktet har haft en leveret vandmængde på mindre end 800.000 m³ i to på hinanden følgende år, kunne anmode om udtræden af den økonomiske regulering, jf. forslaget til vandsektorlovens § 3 a, stk. 4 og 5.

For de vandforsyningsselskaber, der får imødekommet en anmodning om udtræden af den økonomiske regulering, vil vandsektorlovens øvrige bestemmelser fortsat være gældende. Det betyder bl.a., at de pågældende forbrugerejede vandforsyningsselskaber uanset en udtræden af den økonomiske regulering fortsat vil være omfattet af den foreslåede § 2, stk. 1 i vandsektorloven. Efter den politiske aftale af 22. november 2018 om justeret økonomisk regulering af vandsektoren skal en udtræden af den økonomiske regulering efter vandsektorloven

imidlertid samtidig indebære en udtræden af den hidtidige skattepligt efter selskabsskattelovens bestemmelser.

Det foreslås på den baggrund at ændre skattepligtsbestemmelsen i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 h, således at skattepligten for de vandforsyningsselskaber, der er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, begrænses til vandforsyningsselskaber omfattet af bestemmelsen, som ikke er udtrådt af vandsektorlovens regler om den økonomiske regulering efter den foreslåede § 3 a i vandsektorloven. De vandforsyningsselskaber, der med den nye formulering ikke omfattes af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 h, vil i stedet blive skattefritaget under de betingelser, der følger af selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 4 a, jf. lovforslagets § 4, nr. 2.

Vandforsyningsselskaber, der efter vandsektorlovens § 3 undtages fra vandsektorlovens regler om benchmarking og økonomisk regulering, vil som efter de gældende regler fortsat være omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 h.

I forhold til de ikke-kommunalt ejede vandforsyningsselskaber foreslås der den ændring, at der skal have været leveret en vandmængde på mindst 200.000 m³ årligt i to på hinanden følgende år, for at et vandforsyningsselskab er omfattet af vandsektorloven. Da skattepligten er knyttet op på, at vandforsyningsselskabet vil blive omfattet af vandsektorloven, vil det yderligere krav i forhold til den leverede vandmængde få betydning i forhold til skattepligten. Der vil således fremover først indtræde skattepligt for et vandforsyningsselskab, når det i to på hinanden følgende år har leveret en vandmængde på mindst 200.000 m³ årligt, dog forudsat at de øvrige betingelser er opfyldt.

Til nr. 2

Efter selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 4 a, er vandforsyningsselskaber, der ikke er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, undtaget fra skattepligt under de betingelser, der er fastsat i bestemmelsen. Skattefrihedsbestemmelsen omfatter således de vandforsyningsselskaber, der ikke er skattepligtige i medfør af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 h, eller selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1, forudsat at de opfylder betingelserne i selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 4 a.

Den foreslåede ændring af skattepligtsbestemmelsen i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 h, jf. lovforslagets § 4, nr. 1, må forventes at ville få den konsekvens, at en række vandforsyningsselskaber vil udgå af bestemmelsen, selv om de fortsat er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1. Disse vandforsyningsselskaber bør omfattes af skattefriheden efter selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 4 a, såfremt de i øvrigt opfylder de betingelser, der er fastlagt i bestemmelsen.

Det foreslås på den baggrund at udbygge afgrænsningen af de vandforsyningsselskaber, der er omfattet af selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 4 a, og dermed af skattefriheden således at bestemmelsen tillige kommer til at omfatte de vandforsyningsselskaber, der nok er omfattet af

vandsektorlovens § 2, stk. 1, men som efter den foreslåede § 3 a i vandsektorloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, udtræder af den økonomiske regulering.

Til nr. 3

Vandforsyningssekskabers skattefrihed efter selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 4 a, er bl.a. betinget af, at vandforsyningssekskabet alene udøver virksomhed i form af levering af vand, dog med adgang til tillige at have skattepligtige aktiviteter i form af produktion af elektricitet og varme. Er betingelsen ikke opfyldt, bliver vandforsyningssekskabet undergivet skattepligt. Det betyder, at et vandforsyningssekskab, der har andre aktiviteter ud over den aktivitet, der består i levering af vand (og eventuelt aktivitet i form af produktion af elektricitet og varme), vil blive skattepligtig af sekskabets samlede indkomst og dermed også af indtægterne fra levering af vand.

Det foreslås, at de skattefrie vandforsyningssekskaber skal have mulighed for at udøve andre aktiviteter i skattepligtige datterselskaber uden at miste skattefriheden for indkomst fra deres kerneaktivitet (leverance af vand).

Til nr. 4

Det foreslås, at selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 4 a, 3. pkt., ændres, således at det kommer til at fremgå, at der er tale om et yderligere tilfælde, hvor der er skattefrihed, selv om der er indkomst fra andre aktiviteter end kerneaktiviteten (leverance af vand).

Der er tale om en konsekvensændring, som følge af lovforslagets § 4, nr. 3.

Herudover foreslås henvisningen til 1. pkt. ændret til en henvisning til 2. pkt., idet betingelserne fremgår af 2. pkt.

Til § 5

Til nr. 1.

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2020.

Det foreslåede tidspunkt for ikrafttræden vil sikre, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Forsyningssekretariatet kan forberede implementeringen af den politiske aftale om justeret økonomisk regulering af vandsektoren, så den resterende del af den politiske aftale, der forventes gennemført ved et lovforslag med ikrafttræden 1. januar 2022, kan indføres hurtigt og smidigt herefter.

Endvidere sikrer det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt, at et vandselskabs anmodning om udtræden af den økonomiske regulering kan få virkning fra kalenderåret 2021, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

For vandselskaber, som i 2019 overskrider grænsen på 200.000 m³ debiteret vandmængde, vil ikrafttrædelsestidspunktet sikre, at vandselskabet først bliver omfattet af loven, hvis den debiterede vandmængde overstiger grænsen igen i 2020. Vandselskabet skal dog i 2020 indberette den debiterede vandmængde for 2019 til Forsyningssekretariatet, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens § 4, der vedrører ændringer af den skattemæssige behandling af vandforsyningsselskaber, har virkning fra den 1. januar 2021. En udtræden af skattepligt for de forbrugerejede vandforsyningsselskaber, der anmoder om udtræden af den økonomiske regulering efter vandsektorloven, kan dermed tidligst ske med virkning fra samme tidspunkt, som en udtræden af den økonomiske regulering kan ske.

Loven gælder hverken for Færøerne eller Grønland, fordi de hovedlove, der foreslås ændret, ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke indeholder hjemmel til at sætte lovene i kraft for Færøerne eller Grønland, jf. vandsektorlovens § 38, selskabsskattelovens § 41, elforsyningslovens § 107 og varmforsyningslovens § 36.